

**ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
ПРАВОСЛАВНОГ БОГОСЛОВСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
МИЈЕ КОВАЧЕВИЋА 11Б
11 000 БЕОГРАД**

Предмет: Реферат Комисије за избор у звање доцента за ужу научну област Патристика

Одлуком Изборног и Наставно-научног већа Православног богословског факултета Универзитета у Београду (бр. 0104-716/9 од 15.12.2020), као и решењем о образовању Комисије за припрему реферата о резултату конкурса за избор у звање доцента за ужу научну област Патристика (бр. 0205-7/3 од 3. 2. 2021), објављеном у публикацији *Послови* 20. јануара 2020. године, изабрани смо за чланове ове стручне Комисије за припрему реферата за избор у звање доцента за ужу научну област Патристика. Пошто смо прегледали конкурсни материјал, част нам је да Већу поднесемо следећи:

РЕФЕРАТ

На расписани конкурс пријавила су се два кандидата: Андреј Јефтић, доктор богословских наука, који је у статусу доцента за наведену научну област запослен на Православном богословском факултету Универзитета у Београду, и Александар Стојановић, доктор богословских наука, научни сарадник. Оба кандидата су уз своју пријаву приложили и релевантну документацију, на основу чега ћемо о кандидатима реферисати, приказујући их према азбучном реду.

Кандидат др Андреј Јефтић

1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Андреј Јефтић рођен је 25. јула 1984. године у Сарајеву (СФРЈ/БиХ). Након основне школе завршио је општи смер гимназије „Јован Дучић“ у Требињу 2003. године. Дипломирао је 2009. године на Православном богословском факултету Универзитета у Београду, са просјечном оцјеном 9,27. Током основних студија био је добитник стипендије коју додјељује фондација Конрад-Аденауер у Србији као и стипендије Министарства вера Владе Републике Србије. Године 2010. уписао је докторске студије на истом факултету.

Током докторских студија био је добитник стипендије Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Владе Републике Српске. Исте је завршио 2016. године, положивши све предвиђене испите са просјеком 10,00 и успјешно одбранивши тезу из научне области Патристике под насловом *Рецепција*

Светих Отаца у дјелу Томаса Ф. Торенса: патристичка теологија и савремена наука. Влада енглеским, а служи се немачким, руским и грчким језиком. Ожењен је и отац је троје деце.

2. НАСТАВНО-ПЕДАГОШКИ РАД

Андреј Јефтић је радно искуство стицао као асистент на катедри за Патрологију на Православном богословском факултету Универзитета у Београду, у периоду од 2010. до 2016. године. Године 2016. изабран је за доцента при наведеној катедри исте високошколске установе. На теме које се односе на поље његовог научног рада објавио је научне радове у домаћим и иностраним часописима и зборницима радова.

Од последњег избора у звање доцента, редовно држи предавања и вежбе из предмета *Патрологија 2* на основним студијама, на богословско-катихетском и богословско-пастирском смеру. На мастер студијском програму, држао је вежбе из предмета *Патристичка онтологија*, као и из изборних предмета *Историја и теологија светости*, и *Auctoritas Patrum: настанак и развој светоотачког ауторитета*.

У свом педагошком раду кандидат је постигао запажене резултате, о чему сведоче високе оцене у поступку студентске евалуације педагошког рада наставника. У претходних пет академских година резултати анкетања студената су по општој оцени одлични - 2015/2016: **4,91**; 2016/2017: **4,00**; 2017/2018: **4,89**; 2018/2019: **4,73**; 2019/2020: **4,74**. У поменутих анкетама студенти су високим оценама, између осталог, истакли следеће параметре у његовом раду: редовност одржавања наставе; разумљивост излагања материје предвиђене предметом; подстицање студената на активност, критичко размишљање и креативност; узимање у обзир студентских коментара и редовно одговарање на студентска питања; професионалност и етичност у комуникацији са студентима.

У последњем изборном периоду (2016-2021) кандидат је 3 (три) пута учествовао у раду Комисије за одбрану завршних радова на основним студијама и 7 (седам) пута у раду Комисије за одбрану мастер радова на мастер академским студијама. У истом периоду је био стални члан Испитне Комисије на пријемном испиту за упис кандидата на прву годину основних студија. Кандидат је био члан једне комисије за избор у звање доцента на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ Универзитета у Источном Сарајеву. У периоду од 2015. до 2018. године кандидат је био члан Савета Православног богословског факултета Универзитета у Београду.

3. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Кандидат др Андреј Јефтић поседује високе компетенције за научно-истраживачки рад у домену Патристике, о чему поред његовог докторског рада сведоче и објављени научни радови у међународним и домаћим научним часописима и зборницима радова са међународних научних скупова, као и приређене научне монографије. Истакнута

способност за научно-истраживачки рад кандидата огледа се у чињеници његовог учешћа у међународним и националним научно-истраживачким пројектима, конференцијама, симпозионима, скуповима, и чланству у уредничким одборима научних часописа. Кандидат је од 2011. године ангажован као истраживач-сарадник на Пројекту Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (бр. 179078) под називом *Српска теологија у XX веку: фундаменталне претпоставке теолошких дисциплина у европском контексту – историјска и савремена перспектива*. Током 2019. године кандидат је учествовао на међународном научном пројекту *Contemporary Eastern Orthodox Identity and the Challenges of Pluralism and Sexual Diversity in a Secular Age* реализованог под руководством проф. др Аристотела Папаниколауа (Фордам Универзитет, Њујорк, САД) и проф. др Брендона Галахера (Универзитет у Есексу, Есекс, Велика Британија), а у оквиру пројекта *Bridging Voices* који се одвија под покровитељством фондације British Council.

Кандидат је учествовао у следећим међународним научним конференцијама: међународна научна конференција *Свети Јован Златоусти данас*, 18-20 октобар 2018. године, Источно Сарајево; међународна научна конференција *Theological Refugees in Oxford*, 6. септембар 2018. године, Оксфорд (Велика Британија); међународна научна конференција *Contemporary Eastern Orthodox Identity and the Challenges of Pluralism and Sexual Diversity in a Secular Age*, 16-19. август 2019. године, Оксфорд (Велика Британија); међународна научна конференција *The 18th International Conference on Patristic Studies*, 19-24. август 2019. године, Оксфорд (Велика Британија). Кандидат је учествовао и у националној научној конференцији „*Видјехом свјет истиниј: Исихазам у животу Цркве српских и поморских земаља*“, одржаној 14. септембар 2019. године, у Манастиру Тумане.

3.1. Библиографија радова (од претходног избора у звање)

А) Приређена издања

1. *Synodality: A Forgotten and Misapprehended Vision. Reflections on the Holy Great Council of 2016*, eds. Maxim Vasiljević, Andrej Jęftić, Los Angeles: Sebastian Press 2017. (са предговором А. Јефтић). ISBN 9781936773350. **M18**

Б) Радови у научним часописима

2. „'Олтар чудеснији од онога који сада користимо': Свети Јован Златоусти и брига за ближњег“, *Теолошки погледи* VLIII: 3 (2020) 637-650. <https://doi.org/10.46825/tv/2020-3-637-650>. ISSN 0497-2597. **M23**

3. “John the Evangelist as the Forerunner of the Word: Reading St Maximus the Confessor’s *Ambiguum* 21”, *Philotheos* 20:1 (2020) 35-43. ISSN 1451-3455. **M51**

4.,„Зашто се ожалашћени не баве геометријом? Свети Максим Исповједник и 27. Бесједа Светог Григорија Богослова“, *Зборник Матице српске за друштвене науке* 177 (2021). ISSN 0352-5732 (у штампи, достављена потврда о прихватању рада). **M24**

5.,„Did St Gregory Palamas Teach the Development of the Doctrine“, *Astra Slavensis* 17 (2021). ISSN 2344-1887 (у штампи, достављена потврда о прихватању рада) **M23**

В) Радови са међународних научних конференција

6.,„Постајући Светим Оцем: позивање на Светог Јована Златоустог у контексту христолошких спорова V и VI вијека“, у *Свети Јован Златоусти Данас: Зборник радова међународног научног богословског скупа „Свети Јован Златоусти данас“ (Источно Сарајево, 18-20. 10. 2018)*, прир. Владислав Топаловић, Дарко Ђого, Ненад Тупеша (Фоча: Православни богословски факултет Светог Василија Острошког, Универзитет у Источном Сарајеву, 2019), 161-173. ISBN 978-99976-731-7-6. **M31**

7.„St Justin Popović and the ‘Patristic Turn’“, у: *Theological Refugees in Oxford*, eds. Mark D. Charman, Bogdan Lubardić, Durham: Sacristy Press, 2021 (у припреми, достављена потврда о прихватању рада). **M31**

8.,„Systematic and Historical Reading of the Fathers: Case of Thomas F. Torrance“, *Studia Patristica: Papers presented at the Eighteenth Congress on Patristic Studies held in Oxford 2019*, 2021. (у штампи, достављена потврда о прихватању рада). **M31**

Г) Лексикографске јединице

9.,„Агностицизам“, у: Р. Кубат, П. Драгутиновић, *Лексикон библијске егзегезе [ЛБЕ]*, Београд: Службени гласник, Библијски институт ПБФ, 47. **M46**

10.,„Рационализам“ у: ЛБЕ, 359-360. **M46**

11.,„Позитивизам“ у: ЛБЕ, 314-315. **M46**

3.2. Преглед и оцена најважнијих радова (2016-2021)

1. *Synodality: A Forgotten and Misapprehended Vision. Reflections on the Holy Great Council of 2016*, eds. Maxim Vasiljević, Andrej Jeftić, Los Angeles: Sebastian Press 2017. (са предговором А. Јефтић). ISBN 9781936773350

Овај међународни тематски зборник радова посвећен је истраживању концепта саборности, а поводом *Светог и великог сабора Православне цркве*, одржаног на Криту (2016). У зборнику су заступљени радови водећих православних теолога попут митрополита Амфилохија (Радовића), Џона Бера, митрополита Хризостома Саватоса, Кирила Ховоруна, митрополит Калистоса Вера и других. У радовима се истражује

различите форме кроз које је православна Црква кроз историју манифестовала саборност, значај сабора за живот Цркве, и улога Критског сабора у савременом животу Цркве.

2. „'Олтар чудеснији од онога који сада користимо': Свети Јован Златоусти и брига за ближњег“, *Теолошки погледи* VIII: 3 (2020) 637-650. <https://doi.org/10.46825/tv/2020-3-637-650>. ISSN 0497–2597.

Рад анализира поређење које Свети Јован Златоусти приликом тумачења 2Кор. 9, 15 прави између сиромаша и црквеног олтара, а у коме ове прве карактерише као „олтар чудеснији од онога који сада користимо“. Нудећи преглед хришћанске историје појма „сиромаша“, начина на који је он разумеван кроз историју хришћанске цркве, како у теоријском тако и у практичном смислу, аутор пружа оквир за схватање Златоустове концептуализације сиромаша као другог олтара. Тумачећи поближе одељак из беседе цариградског архиепископа аутор нуди у закључку теолошко промишљање начина на који би се савремени православни верници могли суочити са тренутним ограничавањем богослужбеног живота, узрокованим пандемијом Ковида-19.

3. “John the Evangelist as the Forerunner of the Word: Reading St Maximus the Confessor’s *Ambiguum* 21”, *Philotheos* 20:1 (2020) 35-43

Предмет анализе овог рада јесте тумачење *Амбигве 21* Светог Максима, у којој Исповедник тумачи речи из *Or.* 28.20 Светог Григорија Богослова, а којима се Свети Јован Јеванђелиста назива „Претечом Логоса“. Сагледавајући Максимов покушај разрешења нејасноће коју ово приписивање епитета резервисаног за Јована Крститеља на Јована Јеванђелисту ствара, аутор представља Исповедничково тумачење иконичног односа између Јеванђеља и будућег Царства. Поред тога, предмет теолошког промишљања је и начин на који Исповедник третира ауторитет Кападокијског богослова. Као знаковита узета је чињеница да овај свети Отац, за разлику од неких савремених патристичких истраживача, не оставља простора за могућност да је Свети Григорије у реторичком заносу начинио *lapsus linguae*.

4. „Зашто се ожалосћени не баве геометријом? Свети Максим Исповједник и 27. *Бесједа* Светог Григорија Богослова“, *Зборник Матице српске за друштвене науке* 177 (2021).

У овом раду аутор се бави *Амбигвом* 14 Светог Максима Исповедника у којој се тумачи несвакидашње поређење коме у *Or.* 27 прибегава Свети Григорије Богослов. На наведеном месту Кападокијац, између осталог, наводи како бављење геометријом није прилично у време жалости. Кроз анализу више потенцијалних решења ове апорије која нуди Свети Максим, аутор указује на важне елементе његовог херменеутичког приступа тумачењу патристичког текста. Такође, истакнуте су битне одлике његовог тумачења светоотачког ауторитета које су искључиле могућност да је по среди преписивачка грешка, како су савремена палеографска истраживања показала.

5. „Did St Gregory Palamas Teach the Development of the Doctrine“, *Astra Slavensis* 17 (2021).

Аутор у овом раду полази од идеје, присутне у паламитским студијама 20. века, да иза Паламине употребе карактеристичног појма *ἀνάπτυξις* стоји учење о развоју хришћанске доктрине. Кроз анализу два карактеристична документа: светогорског *Томоса* и *Томоса* Сабора из 1351. аутор разматра начин на који је Свети Григорије разумео овај појам, као и облик у коме је настојао да представи сопствене теолошке написе – као доследно настављање светоотачког предања. У том смислу, аутор закључује да су савремене интерпретације којима се нарочита пажња придаје овом појму који се, додуше, парадоксално интерпретира као неускладив са Њумановим схватањем развоја доктрине, у великој мери анахроне, те да су продукт учитавања савремених проблема у контекст теолошких полемика 14. века.

6. „Постајући Светим Оцем: позивање на Светог Јована Златоустог у контексту христолошких спорова V и VI вијека“, у *Свети Јован Златоусти Данас: Зборник радова међународног научног богословског скупа „Свети Јован Златоусти данас“ (Источно Сарајево, 18-20. 10. 2018)*, прир. Владислав Топаловић, Дарко Ђого, Ненад Тупеша (Фоча: Православни богословски факултет Светог Василија Острошког, Универзитет у Источном Сарајеву, 2019), 161-173.

Фокус истраживања представљеног у овом раду јесте развој ауторитета Светог Јована Златоустог у периоду од повратка његових моштију у Цариград до краја 6. века. Аутор тврди да је формирању теолошког ауторитета светитеља и његовом стицању светоотачког угледа примарно допринело учестало позивање на његове списе током христолошких спорова 5. и 6. века. Нарочита пажња придата је двама флорилегијима који прате кључна христолошка дела Теодорита Кирског и Леонтија Јерусалимског, а који су узети као репрезентативни гранични случајеви који обележавају почетка и крај споменутог процеса изградње ауторитета цариградског светитеља.

7. “St Justin Popović and the ‘Patristic Turn’“, у: *Theological Refugees in Oxford*, eds. Mark D. Chapman, Bogdan Lubardić, Durham: Sacristy Press, 2021.

У овом раду аутор разматра начин на који је „патристички обрт“ – обнова интересовања за светоотачко предање у 20. веку – утицао на мисао Светог Јустина Поповића. Кроз анализу његових патристичких студија, превода, као и улоге светоотачке теологије у догматским и егзегетским радовима, дат је свеобухватан преглед Јустинове интеракције са патристичким наслеђем. У другом делу рада анализирани су основне одлике ове интеракције, односно, Поповићеве патристичке херменеутике: синтетички метод, фокус на духовном искуству и светости као идеалу теолошког и духовног трагања. Трећи дио рада разматра утицаје које су различите струје руске богословске традиције оствариле на светитељев приступ отачкој теологији. На концу, аутор закључује да је код Јустина могуће детектовати одређене кључне одлике онога што ће се назвати нео-патристичком

теолошком парадигму, али и битне разлике које његову мисао чине уникатном и актуелном.

8. „Systematic and Historical Reading of the Fathers: Case of Thomas F. Torrance”, *Studia Patristica: Papers presented at the Eighteenth Congress on Patristic Studies held in Oxford 2019*, 2021.

Полазећи од разлике између систематског и историјског приступа читању светих Отаца, коју су успоставили савремени теолози, рад анализира приступ патристичким текстовима у корпусу радова шкотског теолога Томаса Ф. Торенса. Аутор заступа тезу да оцена којом се овај приступ квалификује као систематски не може да послужи као изговор за арбитрарне интерпретације текста, какве се код Торенса могу наћи. Илуструјући ову тезу, аутор анализира два примера на којима се овакав облик тумачења може срести: развој онога што он назива „катафизичним методом истраживања“ код Климента Александријског и Атанасија Великог, и релациони концепт простора код Атанасија Великог. У закључку, размотрена је разлика између поменутог историјског и систематског читања Отаца, као и начина на који се ова разлика (не) може концептуализовати и даље развијати.

1. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Од претходног избора у звање, кандидат је на следећи начин остварио стручно-професионални допринос:

1. Члан уредништва научних часописа: **1)** *Philotheos: International Journal for Philosophy and Theology* (2016-); **2)** *Богословље* (2017-2020); **3)** *Годишњак: Часопис Православног богословског факултета Светог Василија Острошког Универзитета у Источном Сарајеву* (2018-).
2. Члан организационог одбора: **1)** међународног научног скупа *Осам векова аутокефалије Српске Православне Цркве (1219-2019): Историјско, богословско и културно наслеђе*, одржаног 10-14. децембра 2018. године, на Православном богословском факултету Универзитета у Београду; **2)** националног научног скупа *Српска теологија данас*, одржаног 15. маја 2018. године на Православном богословском факултету, под насловом *Вера и мисао у вртлогу времена: Богословско и архијерејско деловање Митрополита Амфилохија и Епископа Атанасија*, а поводом 80. рођендана Митрополита Амфилохија (Радовића) и Епископа Атанасија (Јевтића); **3)** организационог одбора скупа *Теологија у јавној сфери: годишњи теолошки скуп* који се редовно одржавао у периоду од 2016. до 2020. године; **4)** *I - Међународни теолошки сусрети студената* - Београд 2016., од 15-18. септембра 2016; *II - Међународни теолошки сусрети студената* - Београд 2017., од 5-8. октобра 2017.
3. Члан три Комисије за одбрану завршних радова на основним академским студијама и седам Комисија за одбрану мастер радова на мастер академским студијама.

4. Сарадник на научном пројекту *Српска теологија у двадесетом веку: фундаменталне претпоставке теолошких дисциплина у европском контексту – историјска и савремена перспектива*, који под бројем 179078 финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.
5. Рецензент у научним публикацијама: **1)** *Journal of Orthodox Christian Studies*, **2)** *Зборник Матице Српске за друштвене науке*, **3)** *Богословље*, **4)** *Теолошки погледи*, **5)** *Осам векова аутокефалије Српске Православне Цркве I-II, Зборник радова са Међународног научног скупа, Београд, 10-14. децембар 2018. године*, Владислав Пузовић, Владан Таталовић, ур, Београд: Свети Архијерејски Синод Српске Православне Цркве, Православни богословски факултет Универзитета у Београду, Београд 2020.

Од претходног избора у звање кандидат је остварио и допринос академској и широј заједници на следећи начин:

1. Чланство у органима управљања и стручним комисијама: **1)** Савет Православног богословског факултета Универзитета у Београду, у периоду од 2015. до 2018. године; **2)** Испитна Комисија на пријемном испиту за упис кандидата на прву годину основних студија Православног Богословског факултета Универзитета у Београду (2016-2020).
2. Учешће у активностима популаризације науке: **1)** члан уредништва теолошког интернет магазина *Теологија.нет*; **2)** организација и учешће на панел-дискусијама (организатор и модератор панел-дискусије „Саборност и јединство Цркве у XXI веку: осврт на Свети и велики сабор“, одржане 9. фебруара у Културном центру у Требињу, у склопу скупа *Теологија у јавној сфери*; прганизатор и модератор панел-дискусије „Православна етика и дух капитализма: да ли православни народи пропадају?“, одржане 9. фебруара 2018. године у Културном центру Требиња, у склопу скупа *Теологија у јавној сфери*; **3)** учешће на трибинама („Проблем зла у хришћанству, исламу и будизму“, одржана 8. маја 2017. године у Библиотеци града Београда; „Борба за опстанак Чарлса Дарвина“, одржаној 23. маја 2017. године у амфитеатру Хемијског факултета Универзитета у Београду; „Социјална политика у хришћанству, некад и сад“, одржаној 9. марта 2020. године на Факултету политичких наука Универзитета у Београду); **4)** учешће на промоцији књига (*Сабрана дела Светог Јована Златоустог* (прев. Дејан Лучић, Епархијски управни одбор Епархије Ниш, Ниш 2018), одржана 26. октобра 2018. године на 63. Међународном сајму књига у Београду; *Небески Јерусалим и секуларно царство: Огледи о Цркви и секуларизму* (Хришћански културни центар др Радован Биговић, Београд, 2018), аутора проф. др Александра Ђаковца, одржана 7. фебруара 2019. године на Факултету за производњу и менаџмент у Требињу; *Interpretation of Scripture in the Orthodox Church: Engaging Contextual Hermeneutics in Orthodox Biblical Studies* (Biblical Institute of Faculty of Orthodox Theology, University of Belgrade, 2018), аутора проф. др Предрага Драгутиновића,

одржана 8. фебруара 2019. године на Факултету за производњу и менаџмент у Требињу; *Динамика хришћанског идентитета* (Институт за теолошка истраживања, Православни богословски факултет, Београд, 2018) аутора проф. др Растка Јовића, одржана 9. фебруара 2019. године на Факултету за производњу и менаџмент у Требињу; *Filozofija teologije i univerzalne vrednosti: Analiza sadržaja Biblije i Kurana* (Ceir, Novi Sad 2018), ауторке др Зорице Кубурић, одржана 5. јуна 2019. године у Дому Омладине у Београду; *Сигурни пут вере: разрешење конфликта у Климентовој Првој посланици Коринћанима* (Институт за теолошка истраживања, Православни богословски факултет, Београд, 2019) аутора проф. др Здравка Јовановића, одржана 6. фебруара 2020. године у Музеју Херцеговине у Требињу; *Диптих о хришћанству и философији: вера и [са]знање у време одумирања Југославије* (Институт за европске студије, Београд, 2019) аутора Благоја Пантелића, одржана 7. фебруара 2020. године у Музеју Херцеговине у Требињу; *Достојевски и појам одговорности код Емануела Левинаса* (Арт принт, Бања Лука, 2019) ауторке мр Стојане Валан, одржана 8. фебруара 2020. године у Музеју Херцеговине у Требињу), **5)** одржана јавна предавања (*Свети Јован Златоуст – Велики Отац Цркве*, у организацији Храма Светог Вазнесења Господњег у Београду, одржано 14. маја 2019; *Свети Василије Велики – живот и дело*, одржано 5. новембра 2019. године, у организацији Храма Светог Вазнесења Господњег у Београду; **6)** гостовања на телевизији и радију (емисија „Личност и заједница“. *ТВ Храм*, 24. децембар 2017. године; емисија „Путевима Светих Отаца – Теодорит Кирски“. *Радио Слово љубве*, 27. мај 2019. године; емисија „Путевима Светих Отаца – Христолошки спорови“. *Радио Слово љубве*, 28. мај 2019. године; емисија „Путевима Светих Отаца – Свети Кирило Александријски, 1. део“. *Радио Слово љубве*, 11. мај 2019. године; емисија „Путевима Светих Отаца – Свети Кирило Александријски, 2. део“. *Радио Слово љубве*, 24. мај 2019. године); **7)** интервјуи (са Генералним секретаром Светског савета цркава, др Олафом Фиксе Твејтом за интернет-магазин *Теологија.нет*; за новине *Блиц* од 25. маја 2017. године; за магазин *McCann Talks* од јуна 2018. године); **8)** научно-популарни текстови („Час анатомије: патологија једног плагијата“, *Теологија.нет*, објављен 30. јула 2018. године (<https://teologija.net/cas-anatomije-patologija-jednog-plagijata/>); „Вјера у доба короне“, *Видослов* 27:2 (2020) 67–77; „Смјело казивање истине“, *Теологија.нет*, објављено 13. новембра 2018. године (<https://teologija.net/smjelo-kazivanje-istine/>).

Кандидат је допринео сарадњи Факултета са другим високошколским установама и научноистраживачким институцијама на следећи начин:

1. Учешће у међународном научном пројекту *Contemporary Eastern Orthodox Identity and the Challenges of Pluralism and Sexual Diversity in a Secular Age* реализованом под руководством проф. др Аристотела Папаниколауа (Фордам Универзитет, Њујорк, САД) и проф. др Брендона Галахера (Универзитет у Есексу, Есекс, Велика

Британија), а у оквиру пројекта Bridging Voices који се одвија под покровитељством фондације *British Council*.

2. Радно ангажовање у комисијама на другим високошколским установама или научноистраживачким институцијама: **1)** члан Комисије за писање реферата за избор у звање доцента на катедри за Патрологију на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ Универзитета у Источном Сарајеву; **2)** изасланик Светог Архијерејског Синода на испиту зрелости одржаном од 15. до 20. јуна у Богословији Светих Кирила и Методија (Призрен).
3. Чланство у међународним професионалним удружењима и организацијама: **1)** Друштва Северне Америке за патристичке студије (*The North American Patristic Society*); **2)** Међународног удружења за патристичке студије (*Association Internationale d'Études Patristiques*); **3)** Централног одбора Светског савета цркава.
4. Учешће у програмима размене наставника и студената: **1)** у оквиру ЕРАЗМУС програма размене наставника одржао серију предавања у периоду од 22. до 26. априла 2019. године на Фридрих-Александар Универзитету у Ерлангену, Њемачка; **2)** у оквиру СЕЕРУС пројекта организовао посету и предавања проф. др Франка Дубоа са Универзитета у Лилу, у периоду од 18. до 20. фебруара 2019. године.
5. Предавања по позиву на одржана на универзитетима у иностранству: **1)** на Институту за Источне Цркве у Регензбургу, у оквиру колоквијума под насловом „Die Serbische Orthodoxe Kirche in den Herausforderungen des 21. Jahrhunderts“, одржаног 16. јуна 2018. године; **2)** на конференцији одржаној 16-19. августа 2019. године у склопу међународног пројекта *Contemporary Eastern Orthodox Identity and the Challenges of Pluralism and Sexual Diversity in a Secular Age*.

5. ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ ЗАКОНСКИХ УСЛОВА И КРИТЕРИЈУМА ЗА ИЗБОР У ПРЕДЛОЖЕНО НАСТАВНИЧКО ЗВАЊЕ

5.1. ОПШТИ УСЛОВ

Кандидат је испунио опште услове за поновни избор у звање доцента: научни назив доктора наука из научне области за коју се бира стечен на акредитованом студијском програму у земљи.

5.2. ОБАВЕЗНИ УСЛОВ

- 1. Искуство у педагошком раду са студентима, односно, од стране високошколске установе позитивно оцењено приступно предавање из области за коју се бира**

Кандидат др Андреј Јефтић има једанаест година радног искуства на Православном богословском факултету Универзитета у Београду, од чега је шест остварио у звању асистента (2010-2016), а пет у звању доцента (2016-2021) на катедри за Патрологију.

Од последњег избора у звање доцента, редовно држи предавања и вежбе из предмета *Патрологија 2* на основним студијама, на богословско-катихетском и

богословско-пастирском смеру. На мастер студијском програму, држао је вежбе из предмета *Патристичка онтологија*, као и из изборних предмета *Историја и теологија светости*, и *Auctoritas Patrum: настанак и развој светоотачког ауторитета*.

У свом педагошком раду кандидат је постигао запажене резултате, о чему сведоче високе оцене у поступку студентске евалуације педагошког рада наставника. У претходних пет академских година резултати анкетања студената су по општој оцени одлични - 2015/2016: **4,91**; 2016/2017: **4,00**; 2017/2018: **4,89**; 2018/2019: **4,73**; 2019/2020: **4,74**. У поменутих анкетама студенти су високим оценама, између осталог, истакли следеће параметре у његовом раду: редовност одржавања наставе; разумљивост излагања материје предвиђене предметом; подстицање студената на активност, критичко размишљање и креативност; узимање у обзир студентских коментара и редовно одговарање на студентска питања; професионалност и етичност у комуникацији са студентима.

2. Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе

Кандидат др Андреј Јефтић је на Православном богословском факултету одржао приступно предавање на тему „Учење о две воље Светог Максима Исповедника“ 22. марта 2021. године у 11 часова. Комисија за оцену приступног предавања је том приликом оценила његово предавање са просечном оценом **5,00**.

3. Позитивна оцена педагошког рада добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода

2015/2016: **4,91**;

2016/2017: **4,00**;

2017/2018: **4,89**;

2018/2019: **4,73**;

2019/2020: **4,74**.

4. Објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира

Од последњег избора у звање, кандидат је објавио **три** рада из категорије М20 и **један** рад из категорије М51:

1., 'Олтар чудеснији од онога који сада користимо': Свети Јован Златоусти и брига за ближњег", *Теолошки погледи* VLIII: 3 (2020) 637-650. **М23**

2. "John the Evangelist as the Forerunner of the Word: Reading St Maximus the Confessor's Ambiguum 21", *Philotheos* 20:1 (2020) 35-43. **M51**

3. „Зашто се ожалашћени не баве геометријом? Свети Максим Исповједник и 27. Бесједа Светог Григорија Богослова“, *Зборник Матице српске за друштвене науке* 177 (2021) (у штампи; достављена потврда о прихватању рада). **M24**

4. „Did St Gregory Palamas Teach the Development of the Doctrine“, *Astra Slavensis* 17 (2021) (у штампи; достављена потврда о прихватању рада). **M23**

5.3. ИЗБОРНИ УСЛОВИ

1. СТРУЧНО-ПРОФЕСИОНАЛНИ ДОПРИНОС

1.1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи и иностранству

Кандидат је био члан уређивачког одбора научних часописа:

1. *Philotheos: International Journal for Philosophy and Theology* (2016-), ISSN 1451-3455;
2. *Богословље* (2017-2020), ISSN 0006-5714;
3. *Годишњак: Часопис Православног богословског факултета Светог Василија Острошког Универзитета у Источном Сарајеву*(2018-), ISSN 2303-4513.

1.2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа

1. Члан организационог одбора међународног научног скупа *Осам векова аутокефалије Српске Православне Цркве (1219-2019): Историјско, богословско и културно наслеђе*, одржаног 10-14. децембра 2018. године, на Православном богословском факултету Универзитета у Београду.
2. Члан организационог одбора националног научног скупа *Српска теологија данас*, одржаног 15. маја 2018. године на Православном богословском факултету, под насловом *Вера и мисао у вртлогу времена: Богословско и архијерејско деловање Митрополита Амфилохија и Епископа Атанасија*, а поводом 80. рођендана Митрополита Амфилохија (Радовића) и Епископа Атанасија (Јевтића).
3. Члан организационог одбора скупа *Теологија у јавној сфери*, у периоду од 2011. до 2020. године;
4. Члан организационог одбора скупова: *I - Међународни теолошки сусрети студената* одржаног на Православном богословском факултету у Београду, од 15-18. септембра 2016; *II Међународни теолошки сусрети студената* одржаног на Православном богословском факултету у Београду, од 5-8. октобра 2017. године.

1.3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама

Кандидат је три пута био члан Комисије за одбрану завршних радова на основним академским студијама и седам пута члан Комисија за одбрану мастер радова на мастер академским студијама.

1.4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима

Кандидат у својству истраживача-сарадника почев од 2011. године учествује у научном пројекту *Српска теологија у двадесетом веку: фундаменталне претпоставке теолошких дисциплина у европском контексту – историјска и савремена перспектива*, који под бројем 179078 финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

2. ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

2.1. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству

1. Савет Православног богословског факултета Универзитета у Београду, у периоду од 2015. до 2018. године;
2. Испитна Комисија на пријемном испиту за упис кандидата на прву годину основних студија Православног Богословског факултета Универзитета у Београду, у периоду 2016-2020. године.

2.2. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке

Кандидат је на различите начине, кроз научно-популарне текстове, учешће у јавним трибинама, панел-дискусијама, јавним предавањима, промоцијама књига, ТВ и радио емисијама, остварио значајан допринос популаризацији науке:

1. Члан уредништва теолошког интернет магазина *Теологија.нет*.
2. Организација и учешће на панел-дискусијама: **1)** организатор и модератор панел-дискусије „Саборност и јединство Цркве у XXI веку: осврт на Свети и велики сабор“, одржане 9. фебруара у Културном центру у Требињу, у склопу скупа *Теологија у јавној сфери*; **2)** организатор и модератор панел-дискусије „Православна етика и дух капитализма: да ли православни народи пропадају?“, одржане 9. фебруара 2018. године у Културном центру Требиња, у склопу скупа *Теологија у јавној сфери*.
3. Учешће на јавним трибинама: **1)** „Проблем зла у хришћанству, исламу и будизму“, одржана 8. маја 2017. године у Библиотеци града Београда; **2)** „Борба за опстанак Чарлса Дарвина“, одржаној 23. маја 2017. године у амфитеатру Хемијског факултета Универзитета у Београду; **3)** „Социјална

- политика у хришћанству, некад и сад“, одржаној 9. марта 2020. године на Факултету политичких наука Универзитета у Београду).
4. Учешће на промоцији књига: **1)** *Сабрана дела Светог Јована Златоустог* (прев. Дејан Лучић, Епархијски управни одбор Епархије Ниш, Ниш 2018), одржана 26. октобра 2018. године на 63. Међународном сајму књига у Београду; **2)** *Небески Јерусалим и секуларно царство: Огледи о Цркви и секуларизму* (Хришћански културни центар др Радован Биговић, Београд, 2018), аутора проф. др Александра Ђаковца, одржана 7. фебруара 2019. године на Факултету за производњу и менаџмент у Требињу; **3)** *Interpretation of Scripture in the Orthodox Church: Engaging Contextual Hermeneutics in Orthodox Biblical Studies* (Biblical Institute of Faculty of Orthodox Theology, University of Belgrade, 2018), аутора проф. др Предрага Драгутиновића, одржана 8. фебруара 2019. године на Факултету за производњу и менаџмент у Требињу; **4)** *Динамика хришћанског идентитета* (Институт за теолошка истраживања, Православни богословски факултет, Београд, 2018) аутора проф. др Растка Јовића, одржана 9. фебруара 2019. године на Факултету за производњу и менаџмент у Требињу; **5)** *Filozofija teologije i univerzalne vrednosti: Analiza sadržaja Biblije i Kurana* (Ceir, Novi Sad 2018), ауторке др Зорице Кубурић, одржана 5. јуна 2019. године у Дому Омладине у Београду; **6)** *Сигурни пут вере: разрешење конфликта у Климентовој Првој посланици Коринћанима* (Институт за теолошка истраживања, Православни богословски факултет, Београд, 2019) аутора проф. др Здравка Јовановића, одржана 6. фебруара 2020. године у Музеју Херцеговине у Требињу; **7)** *Диптих о хришћанству и философији: вера и [са]знање у време одумирања Југославије* (Институт за европске студије, Београд, 2019) аутора Благоја Пантелића, одржана 7. фебруара 2020. године у Музеју Херцеговине у Требињу; **8)** *Достојевски и појам одговорности код Емануела Левинаса* (Арт принт, Бања Лука, 2019) ауторке мр Стојане Валан, одржана 8. фебруара 2020. године у Музеју Херцеговине у Требињу).
 5. Одржана јавна предавања: **1)** *Свети Јован Златоуст – Велики Отац Цркве*, у организацији Храма Светог Вознесења Господњег у Београду, одржано 14. маја 2019; **2)** *Свети Василије Велики – живот и дело*, одржано 5. новембра 2019. године, у организацији Храма Светог Вознесења Господњег у Београду.
 6. Гостовања на телевизији и радију: **1)** емисија „Личност и заједница“, *ТВ Храм*, 24. децембар 2017. године; **2)** емисија „Путевима Светих Отаца – Теодорит Кирски“, *Радио Слово љубве*, 27. мај 2019. године; **3)** емисија „Путевима Светих Отаца – Христолошки спорови“, *Радио Слово љубве*, 28. мај 2019. године; **4)** емисија „Путевима Светих Отаца – Свети Кирило Александријски, 1. део“, *Радио Слово љубве*, 11. мај 2019. године; **5)** емисија „Путевима Светих Отаца – Свети Кирило Александријски, 2. део“. *Радио Слово љубве*, 24. мај 2019. године).

7. Интервјуи: **1)** са Генералним секретаром Светског савета цркава, др Олафом Фиксе Твејтом за интернет-магазин *Теологија.нет*; **2)** за новине *Блиц* од 25. маја 2017. године; **3)** за магазин *McCann Talks* од јуна 2018. године).
8. Научно-популарни текстови: **1)** „Час анатомије: патологија једног плагијата“, *Теологија.нет*, објављен 30. јула 2018. године (<https://teologija.net/cas-anatomije-patologija-jednog-plagijata/>); **2)** „Вјера у доба короне“, *Видослов* 27:2 (2020) 67–77; **3)** „Смјело казивање истине“, *Теологија.нет*, објављено 13. новембра 2018. године (<https://teologija.net/smjelo-kazivanje-istine/>).

3. САРАДЊА СА ДРУГИМ ВИСОКОШКОЛСКИМ, НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ УСТАНОВАМА, ОДНОСНО УСТАНОВАМА КУЛТУРЕ И УМЕТНОСТИ У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

3.1. Руковођење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама

Кандидат је учествовао у реализацији научног пројекта *Contemporary Eastern Orthodox Identity and the Challenges of Pluralism and Sexual Diversity in a Secular Age* реализованог под руководством проф. др Аристотела Папаниколауа (Фордам Универзитет, Њујорк, САД) и проф. др Брендона Галахера (Универзитет у Есексу, Есекс, Велика Британија), а у оквиру пројекта Bridging Voices који се одвија под покровитељством фондације *British Council*.

3.2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача

1. Члан Комисије за писање реферата за избор у звање доцента на катедри за Патрологију на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ Универзитета у Источном Сарајеву.
2. Изасланик Светог Архијерејског Синода на испиту зрелости одржаном од 15. до 20. јуна у Богословији Светих Кирила и Методија (Призрен).

3.3. Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа

Кандидат је члан у међународним професионалним удружењима:

1. Друштва Северне Америке за патристичке студије (*The North American Patristic Society*).
2. Међународног удружења за патристичке студије (*Association Internationale d'Études Patristiques*).

Члан међународне организације:

1. Централног одбора *Светског савета цркава*.

2.4. Учешће у програмима размене наставника и студената

1. У оквиру ЕРАЗМУС програма размене наставника одржао серију предавања у периоду од 22. до 26. априла 2019. године на Фридрих-Александар Универзитету у Ерлангену, Њемачка.
2. У оквиру СЕЕРУС пројекта организовао посету и предавања проф. др Франка Дубоа (Универзитет у Лилу) на Правосавном богословском факултету Универзитета у Београду, у периоду од 18. до 20. фебруара 2019. године.

2.5. Предавања по позиву на одржана на универзитетима у иностранству

1. На Институту за Источне Цркве у Регензбургу, у оквиру колоквијума под насловом „Die Serbische Orthodoxe Kirche in den Herausforderungen des 21. Jahrhunderts“, одржаног 16. јуна 2018. године.
2. На конференцији одржаној 16-19. августа 2019. године у склопу међународног пројекта *Contemporary Eastern Orthodox Identity and the Challenges of Pluralism and Sexual Diversity in a Secular Age*.

Кандидат др Александар Стојановић

1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Др Александар Стојановић рођен је у Чачку 1973. године. Основну школу, нижу музичку школу и гимназију завршио је у Чачку. Након завршеног војног рока 1994. године уписао је Богословски факултет Српске Православне Цркве на коме је стекао диплому основних студија 1999. године као један од најбољих студената генерације. После две године одлази на постдипломске студије у Солун, уз благослов надлежног епископа и Светог Архијерејског Синода Српске Православне Цркве. Успешно је завршио школу новогрчког језика Аристотеловог Универзитета у Солуну, а потом 2002. године уписао се на постдипломске студије на Богословском факултету истог Универзитета. Године 2006.

успешно је одбранио магистарски рад под насловом *Догма и духовност у теологији Јустина Поповића*. Докторску тезу је успешно одбранио 2013. године под насловом *Евагрије Понтијски и православна аскетска традиција отаца из Газе (Варсануфија Великог, Јована Пророка и Аве Доротеја)*. Од новембра 2013. до марта 2015. године био је главни уредник часописа Жичке епархије *Жички благовесник*. Од почетка 2014. до септембра 2018. године радио је као учитељ верске наставе у Машинско-саобраћајној и Уметничкој школи у Чачку. Последње две године је без запослења. 2020. године стекао је научно звање научног сарадника у области друштвених наука - теологија од Православног богословског факултета у Београду и Министарства просвете Републике Србије.

2. НАСТАВНО-ПЕДАГОШКИ РАД

Кандидат је од почетка 2014. до септембра 2018. године био запослен као учитељ верске наставе у Машинско-саобраћајној и Уметничкој школи у Чачку. Тренутно је без запослења.

3. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Кандидат др Александар Стојановић поседује високе компетенције за научно-истраживачки рад у домену Патристике, о чему поред његовог магистарског и докторског рада сведоче и објављени научни радови у међународним и домаћим научним часописима, зборницима радова са међународних научних скупова, као и приређено критичко издање превода *Евергетидског типика*. Потоња публикација реализована је, како је комисија накнадним увидом утврдила, у склопу пројекта који је финансирало Министарство правде Републике Србије, под покровитељством Управе за сарадњу са црквама и верским заједницама.

Кандидат је учествовао у међународној научној конференцији *Византијско словенска чтенија*, одржаној 24.11.2018. на Универзитету у Нишу, као и у националним научним скуповима: *Српска теологија у двадесетом веку*, одржаном 2009. године на Православном богословском факултету у Београду, и *Српска теологија у двадесетом веку*, одржаном 2010. године на истом Факултету.

3.1. Библиографија радова

А. Монографске публикације

1. *Евагрије Понтијски и православна аскетска традиција отаца из Газе (Варсануфија Великог, Јована Пророка и Аве Доротеја)*, Каленић (Крагујевац, 2016), 187 страна. УДК: 27- 585; 271.2-284; 271.2 -185.5; 271. 2-585. ISSN 978-86-84183-99-8. Рад представља превод докторске дисертације са грчког, публикован без рецензената.

Садржај

Пролог (7)

Скраћенице (9)

Увод (11)

Прва глава

Догма и подвижнички живот по учењу Евагрија Понтијског (15-56)

1. Подвижничка духовност по Евагријевом систему
 - А) Практични метод
 - Б) Природни (физички) метод
 - В) Богословски метод
2. Евагријев оригенизам и његова догматска застрњења
3. Преимућство созерцатељног богословља над делатним аскетским животом

Друга глава

Учење Гаских Отаца о созерцатељном богословљу и делатном духовном животу (57-99)

1. Аскетска духовност по Гаским оцима и њене сличности са Евагријевим учењем
 - А) Врлински и страсни живот
 - Б) Молитва
 - В) Исусова молитва
 - Г) Учење о страстима
 - Д) Разликовање страсти
 - Ђ) Евагријански елементи учења Светог Варсануфија Великог у кореспонденцији 1376
 - Е) Став Авве Доротеја према Евагрију
2. Учење Гаских отаца о преимућству делатног духовног живота над созерцатељниминтересовањем

Трећа Глава

Однос православне догме и подвижничке духовности по учењу Гаских Отаца (101-144)

1. Дисциплине православног догматског учења и подвижничко учење Гаских отаца
 - А) Православна тријадологија и подвижнички духовни живот
 - Б) Православна христологија и подвижнички духовни живот
 - В) Православна антропологија и подвижнички духовни живот
 - Г) Православна сотириологија и подвижнички духовни живот
 - Д) Православна еклисиологија и подвижнички духовни живот
 - Ђ) Православна есхатологија и подвижнички духовни живот

Четврта глава

Став Гаских отаца према Оригену и Евагрију (145-170)

1. Антиоригенизам и антиевагријанизам Гаских отаца
2. Утицај Евагријевог подвижничког учења на каснију хришћанску традицију и значај Гаских отаца за наставак његовог коришћења у Цркви
 - А) Синајски Оци и Евагријево учење
 - Б) Евагријев утицај на православну духовност

В) Евагријев утицај на сиријским просторима и шире у антихалкидонским црквама

Г) Евагријев утицај у западном хришћанству

а) Православни период

б) Период после Велике схизме

Закључци (171)

Библиографија (173-187)

2. *Δόγμα και πνευματικότητα στη θεολογία του αγίου Ιουστίνου Πόποβιτς*, Μυγδονία (Θεσσαλονίκη 2011), 168 страна. ISSN 978-960-7666-94-9. Рад представља објављен магистарски рад без рецензената.

Пролоγικό σημείωμα (5)

Πρόλογος (7)

Είσαγωγή (9)

Βίος του Άββᾶ Ιουστίνου (12-38)

Ἐπιλογή ἐκ τῶν συγγραμμάτων του Άββᾶ Ιουστίνου (39-40)

Περί δογμάτων διδασκαλία του Άββᾶ Ιουστίνου (41-69)

- Η φιλοσοφία του Αγίου Πνεύματος

- Η ἔννοια του δόγματος

- Ἰδιότητες τῶν δογμάτων

- Δόγματα και Θεία Ἀποκάλυψη

Α) Δόγματα και Αγία Γραφή

Β) Δόγματα και Αγία Παράδοση

- Δόγματα και διάνοια

- Ἐκκλησία και δόγματα

Ζωή ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι και δόγματα (70-138)

- Τό ἀνθρώπινο πνεῦμα

- Τό Πνεῦμα του Θεοῦ και τό πνεῦμα του ἀνθρώπου

- Πνευματική ἐμπειρία τῶν δογμάτων

- Οἱ φιλόσοφοι του Αγίου Πνεύματος –πραγματικοί δογματοφόροι

- Ἄνθρωπος – ναός του Θεοῦ

- Θεάνθρωπος

- Η ἐν ἀληθείᾳ και ἡ ἐν Τριάδι ζωή ὡς λόγος τῆς δημιουργίας και τῆς ἐνσάρκωσης του

Θεοῦ Λόγου

Ὁ Ἀββᾶς Ιουστίνος ὡς ἀληθινός δογματοφόρος και πνευματοφόρος (139-155)

- Τροπάριον και κοντάκιον εἰς τόν Ἀββᾶ Ιουστίνου

- Δογματικός στοχασμός του Άββᾶ Ιουστίνου

- Πνευματική ζωή του Άββᾶ Ιουστίνου

Ἐπίλογος (157)

Βιβλιογραφία (159-166)

Περιεχόμενα (167-168)

3. *Εὐάγγελος ὁ Ποντικός καί ἡ ἀσκητική ὀρθόδοξη παράδοση τῶν Γαζαίων Πατέρων (Βαρσανουφίου τοῦ Μεγάλου, Ἰωάννου τοῦ Προφήτου καί Δωροθέου, Θεολογική Σχολή, Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (2013). Рад представља докторску дисертацију објављену на грчком.*

Б. Радови у научним часописима

1. „Завештање“ Светог Теодора Студита као апологија православности Светих отаца из Газе Варсануфија Великог и Аве Доротеја, *Зборник радова Византолошког института*, бр. 55 (2018) стр. 29-43. Византолошки институт САНУ, Београд 2018. УДК: 27-36:821. 14'04'08". ISSN 0584-9888. <https://doi.org/10.2298/ZRVI1855029S>. COBISS,SR-ID 28356615. **M24**

2. У коауторству са Ракићевић Т. и Анђелковић М. „Изоостављање одредби о туђиновању, покајању, плачу и просвећењу у завршним поукама првог слова Студеничког типика Светога Саве, *Зборник радова Византолошког института*, бр. 55 (2018), стр. 179-199. Византолошки институт САНУ, Београд 2018. УДК: 271.222(497.11)-742-266 "12", 821.163.41-97.09. ISSN 0584-9888. <https://doi.org/10.2298/ZRVI1855179R>. COBISS,SR-ID 28356615. **M24**

3. У коауторству са Анђелковић М. и Ракићевић Т. „О радостотворној жалости. Проблем превођења израза жалост и плач код Јована Лествичника, с освртом на најстарији дечански ихиландарски превод Лествице“, *Наслеђе*, бр. 41 (2018), стр. 173-188. ФИЛУМ (Филолошко-уметнички факултет), Крагујевац 2018. УДК: 091=163.41"11/16"; 821.14255.4=16"11/16"; 271.2-585. ISSN 1820-1768. COBISS,SRID 115085068. **M24**

4. „Лице и/или личност: Да ли је српско „богословљеличности“ већ деценијама на погрешном путу?“, *Црквене студије*, бр. 17 (2020) стр. 77-84. Међународни центар за православне студије, Ниш 2020. УДК 27-31-166. ISSN1820-2446. COBISS,SR-ID 115723532. **M24**

5. „Плодови етике Светог Саве некад и сад: Да ли сусавремени Срби на „путу који у живот води“, *Црквене студије*, (2018) бр. 16/1, стр. 15-25. Међународни центар за православне студије, Ниш 2019. УДК 271.2-42. ISSN 1820-2446. COBISS,SR-ID 11572 35 32. **M51**

6. „Οί Σιναιῖτες Πατέρες καί ἡ ευαγγελιανή διδασκαλία“, *Philotheos*, бр. 15 (2015) стр. 129-133. Православни богословски факултет, Београд 2015. ISSN 1451-3455. COBISS,SR-ID 185353479. **M51**

В. Саопштења на међународним научним скуповима

1. „Савремени феномен повратка српског народа у Цркву у светлу одлука Анкирског сабора из 314. године: у којој мери је прихватање нових верника било сагласно отачкој етици, предању и канонима Цркве“, *Византијскословенска чтенија II* (Зборник радова са Међународне научне конференције, одржане 24. 11. 2018. на Универзитету у Нишу),

(2019) стр. 81-86. Центар за византијскословенске студије Универзитета у Нишу, Међународни центар за православне студије у Нишу, Центар за црквене студије у Нишу 2019. УДК 271.2-732.4 "314". ISBN 978-86-7181-108-8, ISBN 978-86-80136-15-8. COBISS.SR-ID 279648268. **M33**

Г. Саопштења на националним научним скуповима

1. „Догма и духовност у богословљу о. Јустина Поповића“, *Српска теологија данас* 2009 (2010), стр. 97-102. Православни богословски факултет, Београд 2010. ISSN 2217-2491. COBISS-SR.ID 175549196. **M63**

2. „Аскетски оци из Газе (Варсануфије Велики, Јован Пророк и Авва Доротеј) и евагријевски оригенизам шестог века – осврт на савремена питања“, *Српска теологија данас* 2010 (2011) стр. 130-136. Православни богословски факултет, Београд 2011. ISSN 2217-2491. COBISS-SR.ID 175549196. **M63**

Д. Превод изворног текста у облику монографије

1. *Евергетидски типик*, превод са старогрчког и коментари др Александар Стојановић, Уводна студија др Тихон Ракићевић. Едиција Студије и преводи, књ. 2. Манастир Студеница 2020. УДК: 271.2-742-266 "12"; 091=14'04"12"; 271.2-523.6; 15271.222(497.11)-722.51-36-929 Сава. свети. ISSN 978-86-87345-34-8. COBISS.SR-ID 19340297. **M67**

Ђ. Преводи

1. Γουστίνου Πόποβιτς (2010). *Φιλοσοφικοί κρημνοί*, превод: Ἀλέξανδρος Στογιάνοβιτς, Ἀθανάσιος Γιέβτιτς. Σειρά Θαβώρ, Ἅγιον Ὄρος ἱ. Μ. Χιλανδαρίου. Београд, Финеграф 315 страна УДК: 271.2-1; 140.8. ISBN 978-86-84747-85-5. COBISS-SR.ID 178814988.

3.2. Преглед и оцена важнијих радова

Будући да је утврђено да наведене монографске публикације представљају неизмењен магистарски, односно докторски рад и његов превод, које су објављене без рецензената, Комисија се није бавила њиховим прегледом и оценом. У наставку је дат преглед других важнијих радова кандидата.

1. „Завештање“ Светог Теодора Студита као апологија православности Светих отаца из Газе Варсануфија Великог и Аве Доротеја“, *Зборник радова Византолошког института*, бр. 55 (2018) стр. 29-43.

Рад се бави анализом увода у спис *Завештање* Светог Теодора Студита у коме се оци из Газе – Варсануфије Велики и Ава Доротеј – карактеришу као оклеветени преподобни оци. Аутор нуди превод овог одломка те кроз филолошку и теолошку анализу његовог садржаја разматра значај ове апологије њихове православности за успостављање њиховог

светитељског култа у хришћанској традицији. Поред тога, аутор и сам истражује могуће приговоре на православност учења двојице отаца, констатујући да је оно у овом погледу неупитно.

2. У коауторству са Ракићевић Т. и Анђелковић М. „Изостављање одредби о туђиновању, покајању, плачу и просвећењу у завршним поукама првог слова Студеничког типика Светога Саве, *Зборник радова Византолошког института*, бр. 55 (2018), стр. 179-199.

Рад се бави „Првим словом“ *Студеничког типика* у коме је Свети Сава исписао *Житије Светог Симеона*. Констатује се да је приликом уобличавања есхатолошке визије којом се Немањин живот установљује као морални образас Сава користио *Малом катихезом 56* Теодора Студита. Аутори показују да је том приликом Сава изоставио неке делове Студитовог списка који се односе на туђиновање, покајање, плач и просвећење. Аутори нуде одговор на питање зашто је до њиховог изостављања дошло, закључујући да би ове приметно биле неусаглашене завршетком *Житија*. Разлог томе је управо есхатолошки карактер овог завршетка од кога би наведени елементи животног подвига монаха одударали.

3. „О радостотворној жалости. Проблем превођења израза жалост и плач код Јована Лествичника, с освртом на најстарији дечански ихиландарски превод *Лествице*“, *Наслеђе*, бр. 41 (2018), стр. 173-188

Аутори полазе од констатације да су како најстарији преводи *Лествице* Светог Јована на српскословенски језик (Дечани 71, Хиландар 182), тако и савремени превод Димитрија Богдановића на српски, мањкави у погледу успостављања суптилне али важне разлике између жалости и плача. У наставку је дат превод важних одломака из списка у којима се о овим појмовима говори уз паралелну анализу споменутих превода. Такође, као особито важно истиче се разумевање појма „радостотворне жалости“ за чије разумевање се тврди да и само доприноси остваривању духовног усавршавања, што је основни циљ *Лествице*.

4. Лице и/или личност: Да ли је српско „богословље личности“ већ деценијама на погрешном путу?“, *Црквене студије*, бр. 17 (2020) стр. 77-84

Аутор тврди да један од кључних термина српске теологије (друге половине) двадесетог века, термин „личности“, не представља ваљан превод појма *ὑπόστασις* као ни појма *πρόσωπον*. Овај термин, тврди се, представља дослован превод грчког појма *προσωπικότητα*, који је и сам адаптација француске речи *personnalité*, настала не пре 19. века. Отуда се тврди да је изостављање појма „лица“ (*πρόσωπον*) који сам има утемељење у Септуагинти, али и у патристичкој традицији, представља погрешан пут у теолошком промишљању, једнако као и инсистирање на појму „личности“ коме недостаје ова врста библијског и светоотачког утемељења.

5. „Плодови етике Светог Саве некад и сад: да ли су савремени Срби на „путу који у живот води““, *Црквене студије*, бр. 16/1 (2018) стр. 15-25.

У раду се на есејистички начин разматрају плодови етике Светог Саве, како у прошлости тако и у садашњости. За њен основ се узима вера која не постоји без дела. Аутор разматра питање на који начин се савремени српски народ одређује спрам императива хришћанског живота које му је у завештање предао Свети Сава. Закључује се да се повратак Цркви међу Србима „не ради на прави начин“, те да је „канцер обезбожења српске душе“ чији идеолошки корени се виде у „богоборној комунистичкој идеологији“, и даље на снази тако „да прети да избрише српско биће са лица света“.

6. „Οί Σιναΐτες Πατέρες καί ή ευαγριανή διδασκαλία“, *Philotheos*, бр. 15 (2015) стр. 129-133.

Аутор разматра однос између синајских отаца и Евагрија Понтијског. Иако се показује да је Јован Лествичник, као најистакнутији представник прве скупине, критиковао нека Евагријева застрањења, с друге стране, истиче се чињенице да се користио добрим странама његове аскетике. Идеали боговиђења, созерцања и богословствовања који карактеришу синајску монашку праксу која ће постати узором подвижничког живота, имају своје порекло, како аутор показује у Евагријевим списима. Захваљујући оцима из Газе који су указали на оне душекорисне аспекте његове теологије, овај богослов остаће читан и утицајан како за синајске оце, тако и за целокупну каснију православну традицију.

7. „Савремени феномен повратка српског народа у Цркву у светлу одлука Анкирског сабора из 314. године: у којој мери је прихватање нових верника било сагласно отачкој етици, предању и канонима Цркве“, *Византијскословенска чтенија II* (Зборник радова са Међународне научне конференције, одржане 24. 11. 2018. на Универзитету у Нишу), (2019) стр. 81-86.

У раду се успоставља паралела између феномена повратка у цркву након периода гоњења хришћана у време цара Максимијана и савременог повратка црквеном животу код Срба. Отуда се као значајан догађај за приступ примању у Цркву оних који су у 20. веку „издали веру“ и вршили „антицрквено“ и „антисветосавско деловање“ узима Анкирски сабор из 314. Анализирајући у есејистичкој форми одлуке овог сабора, аутор се у закључку пита зашто сличне одлуке нису примењене на оне који су се након периода комунизма вратили Српској Православној Цркви. Тако се са резигнацијом констатује, између осталог, да „бивши комунисти учествују у Светом причешћу без довољно покајања или, најчешће, без икаквог покајања“, те да све то доводи до тока да „полако нестајемо као народ са ових простора“.

8. „Догма и духовност у богословљу о. Јустина Поповића“, *Српска теологија данас 2009* (2010), стр. 97-102.

Тврди се да је за о. Јустина Поповића постојала нераскидива спрега између догмата и духовног живота: док је „хладна вера“ у догмате без врличнског живота бесплодна, тако и је и духовност без вере у догмате „слепа и узалудна“. Аутор у сагласју са о. Јустином констатује да догмати имају онтолошки карактер једино у случају када су повезани са врлинским животом и да се тек на тај начин открива њихов сотириолошки карактер.

9. Аскетски оци из Газе (Варсануфије Велики, Јован Пророк и Авва Доротеј) и евагријевски оригенизам шестог века – осврт на савремена питања“, *Српска теологија данас* 2010 (2011) стр. 130-136.

Полазећи од разматрања историјских оквира делатности Евагрија Понтијског и отаца из Газе, аутор разматра Евагријев оригенизам, а потом и критички однос потоњих према њему. Ово служи као полазишна основа за разматрање односа између врлинског живота и бављења теолошким проблемима на теоријском нивоу. Евагријево учење о „суштинском знању“ узима се као основ његовог узлетања оваквом врстом теологије. У закључку се нуде рефлексије на савремене црквене изазове у светлу учења тројице отаца из Газе.

4. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Кандидат није на одговарајући начин конкурсном документацијом представио свој рад на пољу стручно-професионалног доприноса, доприноса академској и широј заједници, као ни у погледу остваривања сарадње са другим високошколским и научно-истраживачким установама, односно установама културе у земљи и иностранству. Међутим, како на основу података којима је располагала на основу поднешене конкурсне документације, тако и на основу додатних доказа које је накнадно сама прикупила, Комисија је изнашла начин да понуди тумачење према коме је кандидат ипак остварио потребан допринос на неком од наведених поља.

Кандидат је остварио стручно-професионални допринос на следећи начин:

1. Учешћем на пројекту *Студије и преводи: Евергетидски типик и Свети Сава – Житије Светог Симеона*, који је реализован под руководством архимандрита др Тихона Ракићевића и проф. др Маје Анђелковић, који финансира Министарство правде Републике Србије, а под покровитељством Управе за сарадњу са црквама и верским заједницама. Да је публикација *Евергетидског типика* коју је кандидат доставио резултат његовог учешћа на научном пројекту, Комисија није могла да констатује на основу конкурсне документације коју је сам кандидат доставио. Стога је Комисија контактирала архимандрита др Тихона Ракићевића и проф. др Маје Анђелковић који су доставили неопходно разјашњење, спецификујући да је реч о научном пројекту, и достављајући податке о његовим руководиоцима, начину финансирања, и покровитељима.

Кандидат је остварио допринос академској и широј заједници кроз учешће у активностима у популаризацији науке, и то на следећи начин:

1. Превод на грчки језик дела Ίουστίνου Πόποβιτς, *Φιλοσοφικοί κρημνοί*, превод: Αλέξανδρος Στογιάνοβιτς, Αθανάσιος Γιέβτιτς. Σειρά Θαβώρ, "Άγιον Όρος (Μ. Χιλανδαρίου 2010) Београд, Финеграф 315 страна УДК: 271.2-1; 140.8. ISBN 978-86-84747-85-5. COBISS-SR.ID 178814988.
2. Уређивање часописа Епархије жичке, *Жички благовесник*, у периоду од 2013. до 2015. године.

5. ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ ЗАКОНСКИХ УСЛОВА И КРИТЕРИЈУМА ЗА ИЗБОР У ПРЕДЛОЖЕНО НАСТАВНИЧКО ЗВАЊЕ

5.1. ОПШТИ УСЛОВ

Кандидат је испунио опште услове за први избор у звање доцента: диплома доктора наука стечена у иностранству, призната у складу са Законом о високом образовању.

5.2. ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ

- 1. Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе**

Кандидат др Александар Стојановић је на Православном богословском факултету одржао приступно предавање на тему „Учење о две воље Светог Максима Исповедника“ 22. марта 2021. године у 12 часова. Комисија за оцену приступног предавање је том приликом оценила његово предавање са просечном оценом **4,5**.

- 2. Објављен један рад из категорије M20 или три рада из категорије M51 из научне области за коју се бира**

Кандидат је објавио четири рада из категорије M20 и два рада из категорије M51:

1. „Завештање“ Светог Теодора Студита као апологија православности Светих отаца из Газе Варсануфија Великог и Аве Доротеја, *Зборник радова Византолошког института*, бр. 55 (2018) стр. 29-43. Византолошки институт САНУ, Београд 2018. УДК: 27-36:821. 14'04"08". ISSN 0584-9888. <https://doi.org/10.2298/ZRVI1855029S>. COBISS,SR-ID 28356615. **M24**

2. У коауторству са Ракићевић Т. и Анђелковић М. „Изостављање одредби о туђиновању, покајању, плачу и просвећењу у завршним поукама првог слова Студеничког типика Светога Саве, *Зборник радова Византолошког института*, бр. 55 (2018), стр. 179-199. Византолошки институт САНУ, Београд 2018. УДК: 271.222(497.11)-742-266 "12", 821.163.41-97.09. ISSN 0584-9888. <https://doi.org/10.2298/ZRVI1855179R>. COBISS,SR-ID 28356615. **M24**

3. У коауторству са Анђелковић М. и Ракићевић Т. „О радостотворној жалости. Проблем превођења израза жалост и плач код Јована Лествичника, с освртом на најстарији дечански ихиландарски превод Лествице“, *Наслеђе*, бр. 41 (2018), стр. 173-188. ФИЛУМ (Филолошко-уметнички факултет), Крагујевац 2018. УДК: 091=163.41"11/16"; 821.14255.4=16"11/16"; 271.2-585. ISSN 1820-1768. COBISS.SRID 115085068. **M24**

4. „Лице и/или личност: Да ли је српско „богословље личности“ већ деценијама на погрешном путу?“, *Црквене студије*, бр. 17 (2020) стр. 77-84. Међународни центар за православне студије, Ниш 2020. УДК 27-31-166. ISSN 1820-2446. COBISS.SR-ID 115723532. **M24**

5. „Плодови етике Светог Саве некад и сад: Да ли су савремени Срби на „путу који у живот води““, *Црквене студије*, (2018) бр. 16/1, стр. 15-25. Међународни центар за православне студије, Ниш 2019. УДК 271.2-42. ISSN 1820-2446. COBISS.SR-ID 11572 35 32. **M51**

6. „Οί Σιναΐτες Πατέρες καί ή ευαγγριανή διδασκαλία“, *Philotheos*, бр. 15 (2015) стр. 129-133. Православни богословски факултет, Београд 2015. ISSN 1451-3455. COBISS.SR-ID 185353479. **M51**

5.3. ИЗБОРНИ УСЛОВИ

1. СТРУЧНО-ПРОФЕСИОНАЛНИ ДОПРИНОС

1.1. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима

Кандидат је учествовао на пројекту *Студије и преводи: Евергетидски типик и Свети Сава – Житије Светог Симеона*, под руководством архимандрита др Тихона Ракићевића и проф. др Маје Анђелковић, који финансира Министарство правде Републике Србије, а под покровитељством Управе за сарадњу са црквама и верским заједницама.

2. ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

2.1. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке

1. Превод на грчки језик дела Ίουστίνου Πόποβιτς, *Φιλοσοφικοί κρημνοί*, превод: Άλέξανδρος Στογιάνοβιτς, Άθανάσιος Γιέβτιτς. Σειρά Θαβώρ, "Άγιον Όρος (Μ. Χιλανδαρίου 2010) Београд, Финеграф 315 страна УДК: 271.2-1; 140.8. ISBN 978-86-84747-85-5. COBISS-SR.ID 178814988.

2. Уређивање часописа Епархије жичке, *Жички благовесник*, у периоду од 2013. до 2015. године.

6. УКУПНА ОЦЕНА

1.

Сагледавајући све релевантне сегменте досадашње делатности **др Андреја Јефтића** (наставно-педагошки рад, научно-истраживачки рад и друге релевантне активности) Комисија констатује да се ради о кандидату који формално-правно и суштински испуњава све критеријуме за избор у звање доцента за ужу научну област Патристика, на Православном богословском факултету Универзитета у Београду. Кандидат има вишегодишње искуство у наставно-педагошком раду на Православном богословском факултету (11 година), у оквиру којег је држао часове вежби и предавања из предмета на Групи за патрологију, на два нивоа студија (основне и мастер). Током последњег изборног периода имао је константно високе оцене наставно-педагошког рада исказане у студентским анкетама. Кандидат је одржао приступно предавање које је од стране Комисије оцењено са највишом оценом. Више пута био је члан Комисије за одбрану завршног рада на основним студијама, као и Комисије за одбрану мастер рада на мастер студијама.

Научно-истраживачки опус кандидата, током последњег изборног периода, обележен је са неколико важних публикација. Прва међу под насловом *Synodality: A Forgotten and Misapprehended Vision. Reflections on the Holy Great Council of 2016* (Los Angeles: Sebastian Press 2017) коју је кандидат приредио заједно са епископом др Максимом Васиљевићем, као међународни тематски зборник радова сведочи у прилог кандидатовој способности да се суочи са актуелним академским, али и црквеним изазовима, на ваљан начин, као и да кроз сарадњу са водећим именима православне теологије, али и патристике, оствари значајан резултат на пољу научног истраживања. Надаље, у кандидатовом опусу нарочито се истичу радови презентовани и прихваћени за публикацију на престижним научним конференцијама. Таква је конференција одржана 2018. године у Оксфорду под насловом *Theological Refugees in Oxford*, у чијем зборнику радова је аутор учествовао са свеобухватним истраживањем патристичког доприноса о. Јустина Поповића. Особито се истиче учешће кандидата у водећој глобалној патристичкој конференцији *The 18th International Conference on Patristic Studies*, која се традиционално одржава сваке четири године у Оксфорду. Рад презентован на овој конференцији прихваћен је за публикацију у престижној серији *Studia Patristica*. Преостали научни радови кандидата сведоче о високом степену научних компетенција, од којих су два спадају у највишу категорију за научне часописе: М23, и тематски гравитирају око питања из области патристичке херменеутике, под којом се подразумевају принципи тумачења

светоотачког текста, разматрани како код древних отачких аутора, тако и код истакнутих савремених теолога.

Кандидат је сарадник на пројекту Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (евиденциони број Пројекта: 179078), који реализује Православни богословски факултет Универзитета у Београду под називом *Српска теологија у XX веку: фундаменталне претпоставке теолошких дисциплина у европском контексту – историјска и савремена перспектива*, чиме даје активан допринос бољем позиционирању матичне институције у академско-научној заједници Србије. Поред тога, кандидат је учесник у међународном пројекту *Contemporary Eastern Orthodox Identity and the Challenges of Pluralism and Sexual Diversity in a Secular Age*, који је реализован под покровитељством фондације *British Council*, у оквиру кога учешћа је одржао предавање по позиву на научној конференцији одржаној у Оксфорду 2019. године.

Кандидат је остварио стручно-професионални допринос највишег нивоа, кроз чланство у уређивачком одбору три научна часописа, чланство у организационом одбору научних и научно-популарних скупова, чланство у комисијама за одбрану завршних и мастер радова, и кроз рецензирање радова за реномиране научне публикације, од којих се нарочито истиче међународни часопис *Journal of Orthodox Christian Studies*. Надаље, кандидат је кроз учешће у раду Савета Православног богословског факултета и Комисији за упис кандидата на прву годину ове установе, али нарочито кроз учешће у многобројним активностима популаризације науке (јавним предавањима, трибинама, панел-дискусијама, промоцијама књига, ТВ и радио гостовањима итд) остварио запажен допринос академској и широј црквеној, па и друштвеној заједници. На послетку, кандидат је на разне начине допринео успостављању и унапређивању сарадње Православног богословског факултета са другим институцијама: кроз наведено учешће у међународном пројекту, радно ангажовање у комисији за избор у звање доцента на Универзитет у Источном Сарајеву, као изасланик Светог Архијерејског Синода на испиту зрелости у Богословији Светих Кирила и Методија у Призрену, као и кроз предавања по позиву одржана на Универзитету у Ерлангену и Универзитету у Оксфорду. Нарочито се истиче кандидатово чланство у реномираним професионалним удружењима и асоцијацијама, као што су *The North American Patristic Society* и *Association Internationale d'Études Patristiques*, *Светски савет цркава*, у коме је ангажован у својству представника Српске православне цркве; као и његово учешће у ЕРАЗМУС програму размене наставника, у оквиру којег је кандидат одржао серију предавања на Универзитету у Ерлангену током 2019. године.

Сагледавајући све релевантне сегменте досадашње делатности **др Александра Стојановића** (приступно предавање, научно-истраживачки рад и друге релевантне активности) Комисија констатује да се ради о кандидату који формално-правно испуњава све критеријуме за избор у звање доцента за ужу научну област Патристика, на Православном богословском факултету Универзитета у Београду. Кандидат је стекао

звање доктора наука са радом који је номинално рађен из области систематске теологије, али суштински спада у домен патристике. Имао је радно искуство као учитељ верске наставе у периоду од 2014. до 2018. године у Машинско-саобраћајној и Уметничкој школи у Чачку. Поред тога, кандидат је одржао приступно предавање које је од стране Комисије оцењено високом оценом.

Научно-истраживачки опус кандидата обележен је са неколико важних публикација. Важно место заузимају његови радови у научним часописима од којих је већина из области патристике. Радови публиковани у коауторству са Т. Ракићевићем и М. Анђелковић, чији примарни фокус представља филолошко-теолошка анализа српских средњовековних дела, истичу се високим степеном научне акривичности. У радовима у којима се бави актуелним питањима из домена српске теологије, као и идентитетским питањима српске нације и њеног тренутног социо-политичког стања, аутор је склон да се служи слободнијим есејистичким стилем уз изношење квалификација које носе моралну поуку намењену целокупном српском национу. Поред тога, значајан број сачињавају радови блиско везани за тему докторског и магистарског истраживања, публиковани у научним часописима, али и зборницима радова са научних скупова. Важно место у кандидатовом опусу заузимају преводи: критички превод *Евергетидског типика*, као и превод на грчки језик *Философских урвина* о. Јустина Поповића.

Кандидат није доставио потребну документацију која сведочи у прилог остваривању стручно-професионалног доприноса. Међутим, увидом у достављене публикације, Комисија је констатовала да се поменути превод *Евергетидског типика* може окарактерисати као учешће у научном пројекту. За ту сврху, Комисија је контактирала архимандрита др Тихона Ракићевића, будући да је манастир Студеница учествовао у издању овог превода, који је доставио уверење којим се тврди да је овај превод резултат учешћа кандидата у научном пројекту под насловом *Студије и преводи: Евергетидски типик и Свети Сава – Житије Светог Симеона*, који је реализован под руководством архимандрита др Тихона Ракићевића и проф. др Маје Анђелковић, а који је финансирало Министарство правде Републике Србије, под покровитељством Управе за сарадњу са црквама и верским заједницама. На тај начин, Комисија је прибавила неопходне доказе који су јој омогућили да ову публикацију вреднује као учешће у домаћем научном пројекту. У погледу доприноса академској и широј заједници, Комисија се сагласила да се споменути превод *Философских урвина* о. Јустина Поповића може вредновати као активност у популаризацији науке, као и кандидатово уређивање епархијског часописа *Жички благовесник* у периоду од 2013. до 2015. године. На овај начин, кандидат је у минималном обиму испунио два од три изборна услова неопходна за избор у звање доцента.

Комисија је констатовала **да оба кандидата испуњавају неопходне услове за избор у звање доцента, те да су научне квалификације оба кандидата високог степена.** У погледу наставно-педагошког рада, оличеног пре свега у од стране студената високо

позитивном оцењеном 11 година дугом ангажовању кандидата Јефтића на Православном богословском факултету, али и у боље оцењеном приступном предавању, **Комисија недвосмислено даје предност кандидату др Андреју Јефтићу**. У погледу остваривања стручно-професионалног доприноса – који у случају кандидата др Јефтића подразумева учешће у уређивању три научна часописа, чланство у организационом одбору више научних и научно-популарних скупова, чланство у комисијама за одбрану завршних и мастер радова, учешће у својству научног сарадника на домаћем научном пројекту, и рецензирање радова за реномиране научне публикације, а у случају кандидата др Стојановића учешће у домаћем научном пројекту – **Комисија предност даје кандидату др Андреју Јефтићу**. У погледу доприноса академској и широј заједници – који се у случају кандидата др Јефтића огледа у чланству у органима управљања и комисијама Православног богословског факултета, учешће у бројним активностима популаризације науке (уређивање теолошког интернет магазина, организација и учешће у јавним панел-дискусијама, трибинама, промоцијама књига, одржана јавна предавања, гостовања на ТВ и радио емисијама), а у случају кандидата др Стојановића у преводу једне публикације на грчки језик и уређивању епархијског часописа – **Комисија предност даје кандидату др Андреју Јефтићу**. У погледу остваривања сарадње са другим високошколским и научно-истраживачким установама – које се у случају кандидата др Јефтића огледа у учешћу у међународном научном пројекту, ангажовању у комисији за избор у звање доцента на Универзитету у Источном Сарајеву, учешћу у раду Богословије Светих Кирила и Методија у Призрену у својству изасланика Светог архијерејског синода, чланству у истакнутим међународним професионалним удружењима и организацијама, учешћу у програмима размене наставника у оквир ЕРАЗМУС и СЕЕПУС програма, као и у предавањима одржаним по позиву на универзитетима у иностранству – а будући да кандидат др Стојановић није доставио доказе о остваривању ове сарадње, **Комисија предност даје кандидату др Андреју Јефтићу**.

На основу свих наведених елемената, а имајући у виду и да текст конкурса за избор у звање доцента за ужу научну област Патристика на Православном богословском факултету, објављен у публикацији *Послови* од 20. јануара (бр. 917), предвиђа да ће „предност имати кандидати са радним искуством у академској настави раду са студентима из уже научне области, кандидатикоји имају учешћа у међународним и домаћим научним конференцијама, затим, кандидати са учешћем у програму међународне универзитетске размене наставника, каои кандидати који су учествовали у научно-истраживачким пројектима из наведене уже научне области, које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја“, **Комисија предлаже кандидата др Андреја Јефтића** за избор у звање доцента на Православном богословском факултету Универзитета у Београду.

Комисија је уверена да ће др Андреј Јефтић и у наредном периоду пружати значајан допринос унапређењу наставно-педагошког и научно-истраживачког рада, као и

свих других релевантних сегмената академске делатности на Православном богословском факултету Универзитета у Београду.

7. МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Пажљивим прегледом конкурсног материјала, Комисија је констатовала да:

1. **др Андреј Јефтић** поседује потребан степен научних и стручних квалификација у оквиру области и на предмету за који се бира. Овде првенствено имамо у виду квалитет и висок степен наставно-педагошких и научно-истраживачких квалификација у области за коју се бира. Кандидат испуњава све законске услове за поновни избор у звање доцента за ужу научну област **Патристика** и то: а) завршене докторске студије; б) вишегодишње искуство у наставно-педагошком раду са студентима на Православном богословском факултету (током протеклих 11 година) на нивоу основних и мастер студија, в) позитивне и високе оцене наставно-педагошког рада у претходном изборном периоду исказане у студентским анкетама, г) релевантне научне радове у одговарајућој области објављене у научним часописима и зборницима, д) позитивно и високо оцењено приступно предавање, њ) остварен стручно професионални допринос кроз: чланство и менторство у комисијама за завршне радове на основним и мастер академским студијама, чланство у уређивачким одборима научних часописа, чланство у организационим одборима међународних и националних научних скупова, учешће у националним и међународним научним пројектима, рецензирање научних публикација; е) остварен допринос академској и широј заједници кроз: чланство у органима управљања и комисијама факултета, учешће у активностима популаризације науке (панел-дискусијама, јавним трибинама, промоцијама књига, јавним предавањима, гостовањима на телевизији и радију); ж) остварену сарадњу са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству кроз: ангажовање у комисијама на другим високошколским установама, чланство у професионалним удружењима и организацијама међународног типа, учешће у програмима размене наставника, одржана предавања по позиву на универзитетима и иностранству.

2. **др Александар Стојановић** поседује потребан степен научних и стручних квалификација у оквиру области и на предмету за који се бира. Овде првенствено имамо у виду висок квалитет научно-истраживачких квалификација у области за коју се бира. Кандидат тако испуњава све законске услове за први избор у звање доцента за ужу научну област **Патристика** и то: а) завршене докторске студије; б) релевантне научне радове у одговарајућој области објављене у научним часописима и зборницима; в) позитивно оцењено приступно предавање; г) остварен стручно-професионални допринос кроз учешће на домаћем научном пројекту; д) остварен допринос академској и широј заједници кроз учешће у активностима популаризације науке (превођење и уређивање

епархијског часописа). Комисија констатује да кандидат није конкурсном документацијом на адекватан начин представио свој стручно-професионални допринос, допринос академској и широј заједници, нити начин остваривања сарадње са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству. Тек након што је на сопствену иницијативу прибавила додатне доказе, Комисија је дошла до сазнања да кандидат у минималном обиму испуњава два од три изборна услова неопходна за избор у звање. Комисија констатује да кандидат поседује висок степен научних квалификација, али тек довољан степен стручних квалификација у оквиру области за коју се бира.

Комисија је констатовала да **оба кандидата испуњавају неопходне услове за избор у звање** доцента и да су научне квалификације оба кандидата, а које се огледају у публикованим научним радовима, високог степена. У погледу стручних квалификација које се огледају у остваривању готово свих законски прописаних облика стручно-професионалног доприноса, доприноса академској и широј заједници, и сарадњи са другим високошколским установама, као и у погледу поседовања високих наставно-педагошких квалификација, осведоченим у дугогодишњем изразито позитивно оцењеном наставном раду на Православном богословском факултету и приступном предавању оцењеном највишом оценом, Комисија предност даје кандидату др Андреју Јефтићу. Из тог разлога, а у складу са конкурсом објављеном у публикацији *Послови*, од 20. јануара 2021. године (бр. 917) **Комисија једногласно предност даје кандидату др Андреју Јефтићу.**

На основу изложеног, Комисија недвосмислено закључује да су се стекли сви законски услови да се **др Андреј Јефтић**, досадашњи доцент изабран за ужу научну област **Патристика** на Православном богословском факултету Универзитета у Београду, предложи за поновни избор у звање доцента за наведену област, по конкурс у публикацији *Послови*, објављеном 20. јануара 2021. године (бр. 917), као кандидат који испуњава све законске услове, па се стога с поверењем и особитим поштовањем обраћа **Изборном већу Православног богословског факултета Универзитета у Београду са предлогом да прихвати реферат Комисије и упути предлог Стручном већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Београду за избор др Андреј Јефтића у звање доцента за ужу научну област Патристика, са пуним радним временом на поменутом факултету.**

У Београду,

25. марта 2021. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

др Владан Перишић, редовни професор

Православног богословског факултета
Универзитета у Београду

др Здравко Јовановић, ванредни професор
Православног богословског факултета
Универзитета у Београду

др Дарко Ђого, ванредни професор
Православног Богословског факултета
„Свети Василије Острошки“
Универзитета у Источном Сарајеву

Образац 4Г

Г)ГРУПАЦИЈА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

С А Ж Е Т А К
РЕФЕРАТА КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА
ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I - О КОНКУРСУ

Назив факултета: Православни богословски факултет Универзитета у Београду

Ужа научна, односно уметничка област: Патристика

Број кандидата који се бирају: 1

Број пријављених кандидата: 2

Имена пријављених кандидата:

1. др Андреј Јефтић
2. др Александар Стојановић

II - О КАНДИДАТИМА

1) - Основни биографски подаци

- Име, средње име и презиме: Андреј (Здравко) Јефтић
- Датум и место рођења: 25.7.1984. Сарајево
- Установа где је запослен: Православни богословски факултет Универзитета у Београду
- Звање/радно место: доцент
- Научна, односно уметничка област: Патристика

2) - Стручна биографија, дипломе и звања

Основне студије:

- Назив установе: Православни богословски факултет Универзитета у Београду
- Место и година завршетка: Београд, 2009.

Мастер:

- Назив установе:
- Место и година завршетка:
- Ужа научна, односно уметничка област:

Магистеријум:

- Назив установе:
- Место и година завршетка:
- Ужа научна, односно уметничка област:

Докторат:

- Назив установе: Православни богословски факултет Универзитета у Београду
- Место и година одбране: Београд, 2016.
- Наслов дисертације: *Рецепција Светих Отаца у дјелу Томаса Ф. Торенса: патристичка теологија и савремена наука*
- Ужа научна, односно уметничка област: Патристика

Досадашњи избори у наставна и научна звања:

- Асистент (2010-2013)
- Асистент (2013-2016)
- Доцент (2016-)

3) Испуњени услови за избор у звање ДОЦЕНТА (други пут)

ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ:

	(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)	оцена / број година радног искуства
①	Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе	5,00
②	Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама	2015/2016: 4,91

	током целокупног претходног изборног периода	2016/2017: 4,00 2017/2018: 4,89 2018/2019: 4,73 2019/2020: 4,74
③	Искуство у педагошком раду са студентима	11 (једанаест) година

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број менторства / учешћа у комисији др.
④	Резултати у развоју научнонаставног подмлатка	Члан комисије: 3
⑤	Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама	Члан комисије: 7
6	Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације	

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број радова, сапштења, цитата и др	Навести часописе, скупове, књиге и друго
⑦	Објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира.	3 рада из категорије М20 1 рад из категорије М51	Радови категорије М20: 1., 'Олтар чудеснији од онога који сада користимо': Свети Јован Златоусти и брига за ближњег", <i>Теолошки погледи</i> VLIII: 3 (2020) 637-650. M23 2, „Зашто се ожалошћени не баве геометријом? Свети Максим Исповједник и 27. Бесједа Светог Григорија Богослова“, <i>Зборник Матице српске за друштвене науке</i> 177 (2021) (у штампи; достављена потврда о прихватању рада). M24 3., „Did St Gregory Palamas Teach the Development of the Doctrine“, <i>Astra Slavensis</i> 17 (2021) (у штампи; достављена потврда о прихватању рада). M23 Радови категорије М51: “John the Evangelist as the Forerunner of the Word: Reading St Maximus the Confessor’s Ambiguum 21”, <i>Philotheos</i> 20:1 (2020) 35-43. M51
8	Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (М31, М33, М61, М63)		
9	Објављена два рада из категорије		

	M20 или пет радова из категорије M51 у периоду од последњег избора у звање из научне области за коју се бира.		
10	Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту		
11	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		
12	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије M31 или M33		
13	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије M61 или M63.		
14	Објављена један рад из категорије M20 или четири рада из категорије M51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. <i>(за поновни избор ванр. проф)</i>		
15	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије M31 или M33. <i>(за поновни избор ванр. проф)</i>		
16	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије M61 или M63. <i>(за поновни избор ванр. проф)</i>		
17	Објављен један рад из категорије M21, M22 или M23 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира		
18	Објављен један рад из категорије M24 од првог избора у звање		

	ванредног професора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М21, М22 или М23 може, један за један, да замени услов из категорије М24 или М51		
19	Објављених пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М24 може, један за један, да замени услов из категорије М51		
20	Цитираност од 10 хетеро цитата.		
21	Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33		
22	Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63		
23	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		
24	Број радова као услов за менторство у вођењу докт. дисерт. – (стандард 9 Правилника о стандардима...)		

ИЗБОРНИ УСЛОВИ:

<i>(изабрати 2 од 3 услова)</i>	<i>Заокружити ближе одреднице (најмање по једна из 2 изабрана услова)</i>
① Стручно-професионални допринос	① Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству. ② Председник или члан организационог или научног одбора на

	<p>научним скуповима националног или међународног нивоа.</p> <p>③. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама.</p> <p>④. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.</p>
②. Допринос академској и широј заједници	<p>1. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира.</p> <p>②. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.</p> <p>3. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарстава.</p> <p>④. Учесће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке.</p> <p>5. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке.</p>
③. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству	<p>①. Руководијење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама</p> <p>②. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача.</p> <p>③. Руководијење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа.</p> <p>④. Учесће у програмима размене наставника и студената.</p> <p>5. Учесће у изради и спровођењу заједничких студијских програма</p> <p>⑥. Предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству.</p>

***Напомена:** На крају табеле кратко описати заокружену одредницу

1. СТРУЧНО-ПРОФЕСИОНАЛНИ ДОПРИНОС

1.1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи и иностранству

Кандидат је био члан уређивачког одбора научних часописа:

1. *Philotheos: International Journal for Philosophy and Theology* (2016-), ISSN 1451-3455;
2. *Богословље* (2017-2020), ISSN 0006-5714;
3. *Годишњак: Часопис Православног богословског факултета Светог Василија Острошког Универзитета у Источном Сарајеву*(2018-), ISSN 2303-4513.

1.2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа

1. Члан организационог одбора међународног научног скупа *Осам векова аутокефалије Српске Православне Цркве (1219-2019): Историјско, богословско и културно наслеђе*, одржаног 10-14. децембра 2018. године, на Православном богословском факултету Универзитета у Београду.

2. Члан организационог одбора националног научног скупа *Српска теологија данас*, одржаног 15. маја 2018. године на Православном богословском факултету, под насловом *Вера и мисао у вртлогу времена: Богословско и архијерејско деловање Митрополита Амфилохија и Епископа Атанасија*, а поводом 80. рођендана Митрополита Амфилохија (Радовића) и Епископа Атанасија (Јевтића).
3. Члан организационог одбора скупа *Теологија у јавној сфери*, у периоду од 2011. до 2020. године;
4. Члан организационог одбора скупова: *I - Међународни теолошки сусрети студената* одржаног на Православном богословском факултету у Београду, од 15-18. септембра 2016; *II Међународни теолошки сусрети студената* одржаног на Православном богословском факултету у Београду, од 5-8. октобра 2017. године.

1.3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама

Кандидат је три пута био члан Комисије за одбрану завршних радова на основним академским студијама и седам пута члан Комисија за одбрану мастер радова на мастер академским студијама.

1.4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима

Кандидат у својству истраживача-сарадника почев од 2011. године учествује у научном пројекту *Српска теологија у двадесетом веку: фундаменталне претпоставке теолошких дисциплина у европском контексту – историјска и савремена перспектива*, који под бројем 179078 финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

2. ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

2.1. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству

1. Члан Савета Православног богословског факултета Универзитета у Београду, у периоду од 2015. до 2018. године;
2. Члан Испитне Комисије на пријемном испиту за упис кандидата на прву годину основних студија Православног Богословског факултета Универзитета у Београду, у периоду 2016-2020. године.

2.2. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке

Кандидат је на различите начине, кроз научно-популарне текстове, учешће у јавним трибинама, панел-дискусијама, јавним предавањима, промоцијама књига, ТВ и радио емисијама, остварио значајан допринос популаризацији науке:

1. Члан уредништва теолошког интернет магазина *Теологија.нет*.
2. Организација и учешће на панел-дискусијама: **1)** организатор и модератор панел-дискусије „Саборност и јединство Цркве у XXI веку: осврт на Свети и велики сабор“, одржане 9. фебруара у Културном центру у Требињу, у склопу скупа *Теологија у јавној сфери*; **2)** организатор и модератор панел-дискусије „Православна етика и дух капитализма: да ли православни народи пропадају?“, одржане 9. фебруара 2018. године у Културном центру Требиња, у склопу скупа *Теологија у јавној сфери*.

3. Учешће на јавним трибинама: **1)** „Проблем зла у хришћанству, исламу и будизму“, одржана 8. маја 2017. године у Библиотеци града Београда; **2)** „Борба за опстанак Чарлса Дарвина“, одржаној 23. маја 2017. године у амфитеатру Хемијског факултета Универзитета у Београду; **3)** „Социјална политика у хришћанству, некад и сад“, одржаној 9. марта 2020. године на Факултету политичких наука Универзитета у Београду).
4. Учешће на промоцији књига: **1)** *Сабрана дела Светог Јована Златоустог* (прев. Дејан Лучић, Епархијски управни одбор Епархије Ниш, Ниш 2018), одржана 26. октобра 2018. године на 63. Међународном сајму књига у Београду; **2)** *Небески Јерусалим и секуларно царство: Огледи о Цркви и секуларизму* (Хришћански културни центар др Радован Биговић, Београд, 2018), аутора проф. др Александра Ђаковца, одржана 7. фебруара 2019. године на Факултету за производњу и менаџмент у Требињу; **3)** *Interpretation of Scripture in the Orthodox Church: Engaging Contextual Hermeneutics in Orthodox Biblical Studies* (Biblical Institute of Faculty of Orthodox Theology, University of Belgrade, 2018), аутора проф. др Предрага Драгутиновића, одржана 8. фебруара 2019. године на Факултету за производњу и менаџмент у Требињу; **4)** *Динамика хришћанског идентитета* (Институт за теолошка истраживања, Православни богословски факултет, Београд, 2018) аутора проф. др Растка Јовића, одржана 9. фебруара 2019. године на Факултету за производњу и менаџмент у Требињу; **5)** *Filozofija teologije i univerzalne vrednosti: Analiza sadržaja Biblije i Kurana* (Ceir, Novi Sad 2018), ауторке др Зорице Кубурић, одржана 5. јуна 2019. године у Дому Омладине у Београду; **6)** *Сигурни пут вере: разрешење конфликта у Климентовој Првој посланици Коринћанима* (Институт за теолошка истраживања, Православни богословски факултет, Београд, 2019) аутора проф. др Здравка Јовановића, одржана 6. фебруара 2020. године у Музеју Херцеговине у Требињу; **7)** *Диптих о хришћанству и философији: вера и [са]знање у време одумирања Југославије* (Институт за европске студије, Београд, 2019) аутора Благоја Пантелића, одржана 7. фебруара 2020. године у Музеју Херцеговине у Требињу; **8)** *Достојевски и појам одговорности код Емануела Левинаса* (Арт принт, Бања Лука, 2019) ауторке мр Стојане Валан, одржана 8. фебруара 2020. године у Музеју Херцеговине у Требињу).
5. Одржана јавна предавања: **1)** *Свети Јован Златоусти – Велики Отац Цркве*, у организацији Храма Светог Вазнесења Господњег у Београду, одржано 14. маја 2019; **2)** *Свети Василије Велики – живот и дело*, одржано 5. новембра 2019. године, у организацији Храма Светог Вазнесења Господњег у Београду.
6. Гостовања на телевизији и радију: **1)** емисија „Личност и заједница“, *ТВ Храм*, 24. децембар 2017. године; **2)** емисија „Путевима Светих Отаца – Теодорит Кирски“, *Радио Слово љубве*, 27. мај 2019. године; **3)** емисија „Путевима Светих Отаца – Христолошки спорови“, *Радио Слово љубве*, 28. мај 2019. године; **4)** емисија „Путевима Светих Отаца – Свети Кирило Александријски, 1. део“, *Радио Слово љубве*, 11. мај 2019. године; **5)** емисија „Путевима Светих Отаца – Свети Кирило Александријски, 2. део“, *Радио Слово љубве*, 24. мај 2019. године).
7. Интервјуи: **1)** са Генералним секретаром Светског савета цркава, др Олафом Фиксе Твејтом за интернет-магазин *Теологија.нет*; **2)** за новине *Блиц* од 25. маја 2017. године; **3)** за магазин *McSann Talks* од јуна 2018. године).
8. Научно-популарни текстови: **1)** „Час анатомије: патологија једног плагијата“, *Теологија.нет*, објављен 30. јула 2018. године (<https://teologija.net/cas-anatomije-patologija-jednog-plagijata/>); **2)** „Вјера у доба короне“, *Видослов* 27:2 (2020) 67–77; **3)** „Смјело казивање истине“, *Теологија.нет*, објављено 13. новембра 2018. године (<https://teologija.net/smjelo-kazivanje-istine/>).

2. САРАДЊА СА ДРУГИМ ВИСОКОШКОЛСКИМ, НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ УСТАНОВАМА, ОДНОСНО УСТАНОВАМА КУЛТУРЕ И УМЕТНОСТИ У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

2.1. Руковођење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама

Кандидат је учествовао у реализацији научног пројекта *Contemporary Eastern Orthodox Identity and the Challenges of Pluralism and Sexual Diversity in a Secular Age* реализованог под руководством проф. др Аристотела Папаниколауа (Фордам Универзитет, Њујорк, САД) и проф. др Брендона Галахера (Универзитет у

Есексу, Есекс, Велика Британија), а у оквиру пројекта Bridging Voices који се одвија под покровитељством фондације *British Council*.

2.2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача

1. Члан Комисије за писање реферата за избор у звање доцента на катедри за Патрологију на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ Универзитета у Источном Сарајеву.
2. Изасланик Светог Архијерејског Синода на испиту зрелости одржаном од 15. до 20. јуна у Богословији Светих Кирила и Методија (Призрен).

2.3. Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа

Кандидат је члан у међународним професионалним удружењима:

1. *Друштво Северне Америке за патристичке студије (The North American Patristic Society)*.
2. *Међународно удружење за патристичке студије (Association Internationale d'Études Patristiques)*.
3. Члан међународне организације: Централног одбора *Светског савета цркава*.

2.4. Учешће у програмима размене наставника и студената

1. У оквиру ЕРАЗМУС програма размене наставника одржао серију предавања у периоду од 22. до 26. априла 2019. године на Фридрих-Александар Универзитету у Ерлангену, Њемачка.
2. У оквиру СЕЕРУС пројекта организовао посету и предавања проф. др Франка Дубоа (Универзитет у Лилу) на Православном богословском факултету Универзитета у Београду, у периоду од 18. до 20. фебруара 2019. године.

2.5. Предавања по позиву на одржана на универзитетима у иностранству

1. На Институту за Источне Цркве у Регензбургу, у оквиру колоквијума под насловом „Die Serbische Orthodoxe Kirche in den Herausforderungen des 21. Jahrhunderts“, одржаног 16. јуна 2018. године.
2. На конференцији одржаној 16-19. августа 2019. године у склопу међународног пројекта *Contemporary Eastern Orthodox Identity and the Challenges of Pluralism and Sexual Diversity in a Secular Age*.

1) - Основни биографски подаци

- Име, средње име и презиме: Александар (Мирослав) Стојановић
- Датум и место рођења: 24. јул 1973. Чачак
- Установа где је запослен:

- Звање/радно место: научни сарадник
- Научна, односно уметничка област: Теологија

2) - Стручна биографија, дипломе и звања

Основне студије:

- Назив установе: Богословски факултет СПЦ
- Место и година завршетка: Београд, 1999.

Мастер:

- Назив установе:
- Место и година завршетка:
- Ужа научна, односно уметничка област:

Магистеријум:

- Назив установе: Богословски факултет Аристотеловог Универзитета
- Место и година завршетка: Солун, 2006.
- Ужа научна, односно уметничка област: Систематско богословље

Докторат:

- Назив установе: Богословски факултет Аристотеловог Универзитета
- Место и година одбране: Солун, 2013.
- Наслов дисертације: „Евагрије Понтијски и православна аскетска традиција отаца из Газе (Варсануфија Великог, Јована Пророка и Аве Доротеја)“
- Ужа научна, односно уметничка област: Систематско богословље

Досадашњи избори у наставна и научна звања:

- Научни сарадник

3) Испуњени услови за избор у звање ДОЦЕНТА (први избор у звање)

ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ:

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	оцена / број година радног искуства
①	Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе	4,5
2	Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода	
3	Искуство у педагошком раду са студентима	

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број менторства / учешћа у комисији др.
4	Резултати у развоју научнонаставног подмлатка	
5	Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама	

6	Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације	
---	--	--

	(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)	Број радова, сапштења, цитата и др	Навести часописе, скупове, књиге и друго
7	Објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира.	4 рада из категорије М20 2 рада из категорије М51	<p>Радови из категорије М20:</p> <p>1. „Завештање“ Светог Теодора Студита као апологија православности Светих отаца из Газе Варсануфија Великог и Аве Доротеја, <i>Зборник радова Византолошког института</i>, бр. 55 (2018) стр. 29-43. Византолошки институт САНУ, Београд 2018. УДК: 27-36:821. 14'04"08". ISSN 0584-9888. https://doi.org/10.2298/ZRVI1855029S. COBISS,SR-ID 28356615. M24</p> <p>2. У коауторству са Ракићевић Т. и Анђелковић М. „Изоостављање одредби о туђиновању, покајању, плачу и просвећењу у завршним поукама првог слова Студеничког типика Светога Саве, <i>Зборник радова Византолошког института</i>, бр. 55 (2018), стр. 179-199. Византолошки институт САНУ, Београд 2018. УДК: 271.222(497.11)-742-266 "12", 821.163.41-97.09. ISSN 0584-9888. https://doi.org/10.2298/ZRVI1855179R. COBISS.SR-ID 28356615. M24</p> <p>3. У коауторству са Анђелковић М. и Ракићевић Т. „О радостотворној жалости. Проблем превођења израза жалост и плач код Јована Лествичника, с освртом на најстарији дечански ихиландарски превод Лествице“, <i>Наслеђе</i>, бр. 41 (2018), стр. 173-188. ФИЛУМ (Филолошко-уметнички факултет), Крагујевац 2018. УДК: 091=163.41"11/16"; 821.14255.4=16"11/16"; 271.2-585. ISSN 1820-1768. COBISS.SRID 115085068. M24</p> <p>4. „Лице и/или личност: Да ли је српско „богословље личности“ већ деценијама на погрешном путу?“, <i>Црквене студије</i>, бр. 17 (2020) стр. 77-84. Међународни центар за православне студије, Ниш 2020. УДК 27-31-166. ISNN 1820-2446. COBISS.SR-ID 115723532. M24</p> <p>Радови из категорије М51:</p> <p>5. „Плодови етике Светог Саве некад и сад: Да ли су савремени Срби на „путу који у живот води““, <i>Црквене студије</i>, (2018) бр. 16/1, стр. 15-25. Међународни центар за православне студије, Ниш 2019. УДК 271.2-42. ISNN 1820-2446. COBISS.SR-ID 11572 35 32. M51</p> <p>6. „Οί Συναίτες Πατέρες και ή ευαγγριανή διδασκαλία“,</p>

			<i>Philotheos</i> , бр. 15 (2015) стр. 129-133. Православни богословски факултет, Београд 2015. ISSN 1451-3455. COBISS.SR-ID 185353479. M51
8	Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (M31, M33, M61, M63)		
9	Објављена два рада из категорије M20 или пет радова из категорије M51 у периоду од последњег избора у звање из научне области за коју се бира.		
10	Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту		
11	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		
12	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије M31 или M33		
13	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије M61 или M63.		

14	Објављена један рад из категорије М20 или четири рада из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. <i>(за поновни избор ванр. проф)</i>		
15	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33. <i>(за поновни избор ванр. проф)</i>		
16	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63. <i>(за поновни избор ванр. проф)</i>		
17	Објављен један рад из категорије М21, М22 или М23 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира		
18	Објављен један рад из категорије М24 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М21, М22 или М23 може, један за један, да замени		

	услов из категорије М24 или М51		
19	Објављених пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М24 може, један за један, да замени услов из категорије М51		
20	Цитираност од 10 хетеро цитата.		
21	Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33		
22	Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63		
23	Одобен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		
24	Број радова као услов за менторство у вођењу докт. дисерт. – (стандард		

9	Правилника о стандардима...)		
---	------------------------------	--	--

ИЗБОРНИ УСЛОВИ:

<i>(изабрати 2 од 3 услова)</i>	<i>Заокружити ближе одреднице (најмање по једна из 2 изабрана услова)</i>
1. Стручно-професионални допринос	1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству. 2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа. 3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама. 4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.
2. Допринос академској и широј заједници	1. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира. 2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству. 3. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарстава. 4. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке. 5. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке.
3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству	1. Руководијење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама 2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача. 3. Руководијење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа. 4. Учешће у програмима размене наставника и студената. 5. Учешће у изради и спровођењу заједничких студијских програма 6. Предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству.

*Напомена: На крају табеле кратко описати заокружену одредницу

1. СТРУЧНО-ПРОФЕСИОНАЛНИ ДОПРИНОС

1.1. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима

Учешће на пројекту *Студије и преводи: Евергетидски типик и Свети Сава – Житије Светог Симеона*, под руководством архимандрита др Тихона Ракићевећа, који финансира Министарство правде Републике Србије, а под покровитељством Управе за сарадњу са црквама и верским заједницама.

2. ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

2.1. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке

1. Превод на грчки језик дела Γουστίνου Πόποβιτς, *Φιλοσοφικοί κρημνοί*, превод: Άλέξανδρος Στογιάνοβιτς, Άθανάσιος Γιέβτιτς. Σειρά Θαβώρ, "Άγιον" Όρος (M. Χιλανδαρίου 2010) Београд, Финеграф 315 страна УДК: 271.2-1; 140.8. ISBN 978-86-84747-85-5. COBISS-SR.ID 178814988.
2. Уређивање часописа Епархије жичке, *Жички благовесник*, у периоду од 2013. до 2015. године.

III - ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Пажљивим прегледом конкурсног материјала, Комисија је констатовала да:

1. др Андреј Јефтић поседује потребан степен научних и стручних квалификација у оквиру области и на предмету за који се бира. Овде првенствено имамо у виду квалитет и висок степен наставно-педагошких и научно-истраживачких квалификација у области за коју се бира. Кандидат испуњава све законске услове за поновни избор у звање доцента за ужу научну област **Патристика** и то: а) завршене докторске студије; б) вишегодишње искуство у наставно-педагошком раду са студентима на Православном богословском факултету (током протеклих 10 година) на нивоу основних и мастер студија, в) позитивне и високе оцене наставно-педагошког рада у претходном изборном периоду исказане у студентским анкетама, г) релевантне научне радове у одговарајућој области објављене у научним часописима и зборницима, д) позитивно и високо оцењено приступно предавање, њ) остварен стручно професионални допринос кроз: чланство и менторство у комисијама за завршне радове на основним и мастер академским студијама, чланство у уређивачким одборима научних часописа, чланство у организационим одборима међународних и националних научних скупова, учешће у националним и међународним научним пројектима, рецензирање научних публикација; е) остварен допринос академској и широј заједници кроз: чланство у органима управљања и комисијама факултета, учешће у активностима популаризације науке (панел-дискусијама, јавним трибинама, промоцијама књига, јавним предавањима, гостовањима на телевизији и радију); ж) остварену сарадњу са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству кроз: ангажовање у комисијама на другим високошколским установама, чланство у професионалним удружењима и организацијама међународног типа, учешће у програмима размене наставника, одржана предавања по позиву на универзитетима и иностранству.

2. др Александар Стојановић поседује потребан степен научних и стручних квалификација у оквиру области и на предмету за који се бира. Овде првенствено имамо у виду висок квалитет научно-истраживачких квалификација у области за коју се бира. Кандидат тако испуњава све законске услове за први избор у звање доцента за ужу научну област **Патристика** и то: а) завршене докторске студије; б) релевантне научне радове у одговарајућој области објављене у научним часописима и зборницима; в) позитивно оцењено приступно предавање; г) остварен стручно-професионални допринос кроз учешће на домаћем научном пројекту; д) остварен допринос академској и широј заједници кроз учешће у активностима популаризације науке (превођење и уређивање епархијског часописа). Комисија констатује да кандидат није конкурсном документацијом на адекватан начин представио свој стручно-професионални допринос, допринос академској и широј заједници, нити начин остваривања сарадње са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству. Тек након што је на сопствену иницијативу прибавила додатне доказе, Комисија је дошла до сазнања да кандидат у минималном обиму испуњава два од три изборна услова неопходна за избор у звање. Из тог разлога, Комисија констатује да кандидат поседује висок степен научних квалификација, али тек довољан степен стручних квалификација у оквиру области за коју се бира.

Комисија јеконстатовала да оба кандидата испуњавају неопходне услове за избор у звање и да су научне квалификације оба кандидата високог степена. У погледу стручних квалификација које се огледају у

остваривању готово свих законски прописаних облика стручно-професионалног доприноса, доприноса академској и широј заједници, и сарадњи са другим високошколским установама, као и у погледу поседовања високих наставно-педагошких квалификација, осведоченим у дугогодишњем изразито позитивно оцењеном наставном раду на Православном богословском факултету и приступном предавању оцењеном највишом оценом, Комисија предност даје кандидату др Андреју Јефтићу. Из тог разлога, а у складу са конкурсом објављеном у публикацији *Послови*, од 20. јануара 2021. године (бр. 917), **Комисија даје предност кандидату др Андреју Јефтићу.**

На основу изложеног, Комисија недвосмислено закључује да су се стекли сви законски услови да се **др Андреј Јефтић**, досадашњи доцент изабран за ужу научну област **Патристика** на Православном богословском факултету Универзитета у Београду, предложи за избор у у звање доцента за наведену област, по конкурс у публикацији *Послови*, објављеном 20. јануара 2021. године (бр. 917), као кандидат који испуњава све законске услове, па се стога с поверењем и особитим поштовањем обраћа **Изборном већу Православног богословског факултета Универзитета у Београду са предлогом да прихвати реферат Комисије и упути предлог Стручном већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Београду за избор др Андреј Јефтића у звање доцента за ужу научну област Патристика, са пуним радним временом на поменутом факултету.**

У Београду,

25. марта 2021. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

др Владан Перишић, редовни професор
Православног богословског факултета
Универзитета у Београду

др Здравко Јовановић, ванредни професор
Православног богословског факултета
Универзитета у Београду

др Дарко Ђого, ванредни професор
Православног Богословског факултета
„Свети Василије Острошки“
Универзитета у Источном Сарајеву

ДОДАТАК УЗ ТАЧКУ 3. САЖЕТКА

Име кандидата: **др Андреј Јефтић**
БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА

2016-2021.

А) Приређена издања

1. *Synodality: A Forgotten and Misapprehended Vision. Reflections on the Holy Great Council of 2016*, eds. Maxim Vasiljević, Andrej Jeftić, Los Angeles: Sebastian Press 2017. (са предговором А. Јефтић). ISBN 9781936773350. **M18**

Б) Радови у научним часописима

2. „'Олтар чудеснији од онога који сада користимо': Свети Јован Златоусти и брига за ближњег“, *Теолошки погледи* VLIII: 3 (2020) 637-650. <https://doi.org/10.46825/tv/2020-3-637-650>. ISSN 0497-2597. **M23**

3. “John the Evangelist as the Forerunner of the Word: Reading St Maximus the Confessor’s *Ambiguum* 21”, *Philotheos* 20:1 (2020) 35-43. ISSN 1451-3455. **M51**

4. „Зашто се ожалошћени не баве геометријом? Свети Максим Исповједник и 27. *Бесједа* Светог Григорија Богослова“, *Зборник Матице српске за друштвене науке* 177 (2021). ISSN 0352-5732 (у штампи, достављена потврда о прихватању рада). **M24**

5. „Did St Gregory Palamas Teach the Development of the Doctrine“, *Astra Slavensis* 17 (2021). ISSN 2344-1887 (у штампи, достављена потврда о прихватању рада) **M24**

В) Радови са међународних научних конференција

6. „Постајући Светим Оцем: позивање на Светог Јована Златоустог у контексту христолошких спорова V и VI вијека“, у *Свети Јован Златоусти Данас: Зборник радова међународног научног богословског скупа „Свети Јован Златоусти данас“ (Источно Сарајево, 18-20. 10. 2018)*, прир. Владислав Топаловић, Дарко

Ђого, Ненад Тупеша (Фоча: Православни богословски факултет Светог Василија Острошког, Универзитет у Источном Сарајеву, 2019), 161-173. ISBN 978-99976-731-7-6. **M31**

7. "St Justin Popović and the 'Patristic Turn'", у: *Theological Refugees in Oxford*, eds. Mark D. Chapman, Bogdan Lubardić, Durham: Sacristy Press, 2021 (у припреми, достављена потврда о прихватању рада). **M31**

8. „Systematic and Historical Reading of the Fathers: Case of Thomas F. Torrance”, *Studia Patristica: Papers presented at the Eighteenth Congress on Patristic Studies held in Oxford 2019*, 2021. (у штампи, достављена потврда о прихватању рада). **M31**

Г) Лексикографске јединице

9. „Агностицизам“, у: Р. Кубат, П. Драгутиновић, Лексикон библијске егзегезе [ЛБЕ], Београд: Службени гласник, Библијски институт ПБФ, 47. **M46**

10. „Рационализам“ у: ЛБЕ, 359-360. **M46**

11. „Позитивизам“ у: ЛБЕ, 314-315. **M46**